Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

46 йил чиқиши. № 129 (13.391). 10 июнь 1966 йил. ЖУМА. Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Сайловчиларнинг А. Н. КОСИГИН билан учрашуви

МОСКВА, 8 июнь. (ТАСС мухбири). Москва 1-шаҳар сайлов округи меҳнаткашларининг икки мингдан кўпроқ вакили СССР Олий Советига депутатликка ўз номзоди, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Алексей Николаевич Косигин билан учрашиш учун [illegible] театрга келдилар.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егорычев очди. У [illegible] пойтахтдаги кўп корхоналар коллективларининг қарорига биноан А. Н. Косигин СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Бу қарорни шаҳардаги барча округ сайлов олди кенгашлари қизғин қўллаб-қувватладилар.

Ишончли вакил — «Серп и молот» заводининг пўлат эритувчиси Е. Н. Романовга сўз берилди.

Бизнинг Совет давлатимиз, деди у, бутун совет халқининг туб манфаатларини ифода қилади. Бизнинг Советларимиз — чинакам халқ ҳокимияти органларидир. Совет халқи Олий Совет депутатлигига номзод қилиб энг яхши кишиларни кўрсатди. Алексей Николаевич Косигин ҳам мана шундай муносиб номзоддир. Заводимиз коллективи ҳам пойтахтнинг барча сайловчиларини ўртоқ Косигин учун якдиллик билан овоз беришга чақиради.

Йиғилишда шунингдек СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ленин ва Нобель мукофотларининг лауреати Н. Г. Басов, РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи З. А. Баюшкина, Тамань дивизияси сиёсий бўлимининг бошлиғи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Б. В. Белявский, Москвадаги донгдор бо[illegible] Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. И. Ламочкин, Москва давлат университетининг студенти Наташа Соколова сўзга чиқдилар. Улар [illegible] чақирдилар.

Йиғилишда самимий кутиб олинган А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

◆

Менга кўрсатаётган ишончингиз учун сизларга ва Москва шаҳар сайлов округининг барча сайловчиларига чуқур миннатдорчилик изҳор қилишимга рухсат этгайсиз, деди А. Н. Косигин. Менинг номзодимни Москва шаҳар сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кўрсатган коллективларнинг ҳаммасига чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиламан. Бу — Ленин партиясининг, ўзининг бутун тарихи мобайнида ишчилар синфи ва деҳқонлар иши учун, янги, коммунистик жамият барпо этиш учун тинмай курашиб келаётган партиянинг аъзоси сифатида менга кўрсатилган катта ишончдир. Мана шу юксак ишончни оқламоқ учун бутун куч-қувватимни ва билимимни сарфлайман. Халқнинг ишончи — ғоят шарафли нарса. Халқнинг ишончи коммунист учун ҳамма нарсадан муҳим ва қимматлидир.

Бундан аввалгидек ҳозир ҳам Коммунистик партия Олий Советга сайловда партиясизлар билан иттифоқ блоки тузиб қатнашмоқда, деб сўзини давом эттирди А. Н. Косигин. [illegible]

Партиянинг КПСС Марказий Комитети октябрь (1964 йил) Пленуми томонидан ишлаб берилган сиёсий йўлини халқимиз батамом ва якдиллик билан қўллаб-қувватлади. Октябрь Пленуми партия ҳаётининг ленинча нормаларини тўла равишда тиклади, халқ хўжалигига чинакам илмий раҳбарлик қилишга қаратилган кескин йўлни тутди. Ленинча услуб — омманинг тажрибасига таянувчи чинакам коллектив раҳбарликдир.

КПСС XXIII съезди — партиямиз ва Совет давлати ҳаётида ғоят муҳим тарихий воқеа бўлиб, халқаро миқёсда ҳам катта аҳамиятга эгадир. Съезд бизнинг яқин йиллардаги ички ва ташқи сиёсатимизни белгилаб берди, совет кишиларини ҳаракат қилишнинг равшан программаси билан қуроллантирди. Съезд қарорлари ишчилар, колхозчилар, совет интеллигенцияси, мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари томонидан якдиллик билан маъқулланди. Бу қарорлар касаба союзларимиз, комсомолимиз, барча жамоат ташкилотларимиз фаолиятининг программаси бўлиб қолди.

(Охири иккинчи бетда).

Суратда: КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров Фарғона область Ўзбекистон районидаги Жданов номли совхоз бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юнусали Иброҳимовга Ленин ордени ҳамда «Урок ва Болға» олтин юлдуз медалини топширяпти.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЗАФАР САТРЛАРИ

БУХОРО. Навоийдаги пилла уруғчилиги заводи коллективи сайлов олди мусобақасини қизитиб, пландаги 54 тонна ўрнига 56,5 тонна уруғлик пилла етиштирди. Ҳар қути ҳисобига 72 килограммдан уруғлик пилла топширилди. КПСС XXIII съезди делегати ўртоқ Умаров раҳбарлик қилаётган уруғчилик совхози пландан ташқари икки тонна уруғлик пилла териб олди.

Уруғчилик заводи коллективи келгуси йил учун 30 минг қути уруғ тайёрлаш учун курашмоқда.

●

САМАРҚАНД. КПСС XXIII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун тинмай курашаётган Иштихон райони меҳнаткашлари зафар устига зафар қучмоқдалар. Чорвадорлар давлатга тухум топшириш юзасидан белгиланган йиллик планни 130 процент адо этдилар. Ярим йиллик жун топшириш плани эса 107 процент бажарилди.

Шунингдек, Нурота райони чорвадорлари ҳам зарбдор вахтада туриб меҳнат қилиб, қоракўл тери ва тухум тайёрлаш йиллик планларини ошириб бажардилар. Районда гўшт, сут ва жун сотиш ярим йиллик топшириқлари ҳам муддатидан илгари муваффақиятли бажарилди.

ҚАДИМ ЎЛКАНИНГ ЁШЛИГИ

БУХОРО ОБЛАСТИГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

БУХОРО, 9 июнь. (ЎзТАГ). Қадим Бухорони ёшлик шаҳри, ажойиб бойликлар ўлкаси деб атайдилар. Мўл-кўл пахта ҳосили, мислсиз тез суръатлар билан ривожланаётган газ ва химия индустрияси... Бухороликлар Ватанимизни, партиямизни мана шулар билан қувонтирмоқдалар. Дашт-чўлларни забт этган кишиларнинг меҳнати ҳукуматнинг юксак мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди.

Бугун мана шу мукофот тантанали вазиятда топширилди. Садриддин Айний номидаги область театри биносида область шаҳарлари ва қишлоқларининг илғор кишилари тўпланишди. Улар беш йилликнинг биринчи йили дастлабки кунларида қўлга киритилган янги-янги ғалабалари тўғрисида рапортлар олиб келдилар.

Залда Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, кекса большевиклар, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларининг депутатлари ўтирибди. Йиғилишда улар билан бирга саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари ҳам иштирок қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, республика Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц шу тантаналарда қатнашиш учун Бухорога келдилар.

Йиғилишни Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев очди.

Йиғилиш аҳли томонидан самимий кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров сўзга чиқади.

Бугун Бухоро области меҳнаткашлари учун катта байрам, дейди К. Т. Мазуров. Область ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени олмоқда. Бухоро области халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун шу мукофотга сазовор бўлди. Экономикани ва маданиятни ривожлантиришда қилган ғоят катта хизматлари учун саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият ходимларининг, партия, совет, касаба союзлари ва комсомол активининг катта группаси Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан сизларни ва сизлар орқали Бухоро областининг барча ишчиларини, колхоз ва совхоз меҳнаткашларини, интеллигенцияни шу муносиб мукофот билан самимий табриклашга ҳамда севикли Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги меҳнатда сизларга янгидан-янги муваффақиятлар тилашга рухсат бергайсиз.

Юксак мукофот областга ажойиб бир вақтда топширилмоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездининг, коммунизм қурилишида янги даврни бошлаб берган съезднинг қарорлари туфайли бутун мамлакатимизда катта сиёсий активлик ва меҳнат шижоати тобора авж олмоқда.

Бухоро областининг Қизил байроғидаги Ленин ордени бухороликларнинг Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги шавкатли меҳнатига берилган муносиб баҳодир. Бу мукофот, шунингдек ўлкангизнинг шонли революцион традицияларга бой эканлигини, ўтмишда жафо чеккан бутун Туркистон территориясида Ильичнинг барҳаёт ғояълари амалга оширилаётганлигини кўрсатади.

Илгари Бухоро меҳнаткашлари кўп асрлар давомида амирлар ва руҳонийлар зулми остида, мислсиз оғир шароитда, қуллик, очлик ва жаҳолатда яшаб келдилар. Бу ўлка Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейингина бахтиёр бўлди. Ўзбек халқининг минг-минглаб энг яхши фарзандлари Бухоро амирлигини емириб ташлаш учун курашга отландилар. РКП(б) Марказий Комитети Туркистон бюросининг аъзоси Я. Х. Петерс В. И. Ленинга ёзганидек, амирга қарши қуролли қўзғолоннинг иштирокчиларн ва ташкилотчиларидан бири «революциянинг чинакам йўлбошчиси», кейинчалик таниқли партия, давлат ва жамоат арбоби, Ўзбекистон Халқ Комиссарлари Советининг биринчи раиси Файзулла Хўжаев эди.

Советлар ҳокимияти учун курашчилар, Советларнинг шавкатли ветеранлари, революциянинг шонли ветеранлари бизда муносиб ҳурмат ва эътибор билан қуршаб олинган. Шу кишилардан баъзи бирлари Бухорода мана шу катта ва қувончли байрамни бугун биз билан бирга кутиб олмоқдалар.

Империалистлар Бухорода Совет ҳокимиятини бўғишга, қонга ботиришга уриндилар. Бухоронинг шавкатли меҳнаткашлари ўша кунларда мислсиз шижоат, сабот-матонат ва фидокорлик кўрсатдилар. Ёш Қизил Армиянинг ёрдами билан Бухоро меҳнаткашлари босмачиликни тор-мор келтирдилар, империалистларнинг маккор планларини барбод қилдилар.

Пролетар революцияси ва Совет ҳокимияти меҳнатчи деҳқонлар қўлига берган ерни ҳеч ким тортиб ололмаслигига бутун дунё ишонч ҳосил қилди. Мустамлакачиларнинг ҳар қандай ҳийла-найранглари зулм ва ҳуқуқсизликнинг маҳкум режимини тиклай олмади. Чунки мустамлакачилар Советлар мамлакати халқлари иттифоқининг қудратли кучига дуч келдилар.

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқлари Совет ҳокимияти йиллари ичида барқ уриб яшнади ва ўз қиёфасини тамомила ўзгартириб юборди. Тарихан мана шу қисқа муддат ичида республикангизнинг ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикаларнинг жуда тез суръатлар билан ривожланганлиги жуда катта халқаро аҳамиятга эга эканлигидан кўз юмиб бўлмайди. Шу республикаларда социализм қурилишида тўпланган тажрибалар Осиё ва Африкадаги ёш мамлакатлар учун ғоят қизиқарлидир. Бу мамлакатлар мустамлакачилик занжирларини парчалаб ташлаб, мустақилликка эришдилар ва эркин ривожланиш йўлига кирдилар.

К. Т. Мазуров Совет ҳокимияти йиллари мобайнида область меҳнаткашлари ҳаётида вужудга келган жуда катта ўзгаришларни кўрсатувчи ёрқин рақамларни келтиради. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 1913 йилдагига нисбатан 1965 йилга келиб минг баравар ўсди. Бухоро саноат корхоналарида революциягача ҳаммаси бўлиб 500 га яқин ишчи ишлар эди. Ҳозирги вақтда уларнинг сони 40 минг кишидан ошди. Область корхоналарида 2700 дан кўпроқ инженер ва техниклар, қишлоқ хўжалигида 2500 агроном, зоотехник, ветеринария врачи ва бошқа мутахассислар ишламоқда. Пахта етиштириш революциядан кейин олти баравардан зиёд кўпайди. Қишлоқ хўжалиги замонавий техника билан қуроллантирилган.

Коммунистик партиянинг иродаси билан аҳолининг уй-жой шароитини ва турмушини яхшилаш йўлида кўп ишлар қилинди. Қадим Бухоро замонавий қиёфага кирди. Навоий, Газли, Зарафшон ва шу сингари янги шаҳарлар ҳаёт рамзи бўлиб қад кўтарди. Касалхоналар, поликлиникалар ва бошқа даволаш муассасаларининг сони кўпайди. Халқ маорифини ривожлантириш ва кишиларнинг маданий савиясини ошириш учун жуда кўп иш қилинди.

Ҳозирги вақтда коммунистик қурилишнинг актив иштирокчиси бўлиб қолган ўзбек хотин-қизларининг озод этилганлиги Октябрь революциясининг буюк ғалабасидир.

Бухоро областининг халқ хўжалиги кейинги йилларда айниқса гуркираб ўсди. Худди шу йиллар ичида Бухоро областида табиий газ, нефть, олтин ва бошқа нодир металларнинг жуда бой конлари очилди. Ўтган етти йил мобайнида Бухоро областида саноатнинг газ ва нефть, энергетика ва химия, машинасозлик ва кон-руда, бинокорлик индустрияси сингари янги-янги тармоқлари вужудга келди.

Партиямиз, Совет давлатининг илгари саноат етарли даражада ривожланмаган районларни жадал ва индустриал ривожлантиришдан иборат йўли амалга оширилганлигининг самарали натижаларини Бухоро области мисолида яққол кўриш мумкин. Бу ишлар сизларнинг юртингизда кенг кўламда олиб борилмоқда. 1959—1965 йиллар ичида бундан илгариги етти йилликда сарфланган 100 миллион сўм ўрнига 600 миллион сўмдан кўпроқ капитал маблағ сарфланганлигини айтиб ўтиш кифоя.

Область партия ташкилотидаги 28 минг кишилик коммунистлар отряди Бухоронинг экономикаси ва маданиятини барқ уриб яшнатиш йўлидаги курашнинг олдинги сафларида бормоқда. Коммунистлар оммани ғоявий жиҳатдан жипслаштириб ва ўз намунаси билан кишиларни шавкатли меҳнатга руҳлантирмоқдалар.

К. Т. Мазуров областнинг халқимиз ҳақли равишда фахрланаётган илғор кишилари номини тилга олади. Бугун, мана шу шодиёна кунда, дейди у, ишчиларга, техникларга, инженерларга, пахта мўл ҳосили мастерларига, чорвадорларга, хуллас ўз қўли, ўз меҳнати ва таланти билан жамиятимиз моддий неъматларини вужудга келтираётган, шавкатли меҳнат намуналарини кўрсатаётган ҳамма кишиларга самимий миннатдорчилик изҳор қилишни истайман.

Янги беш йилликда, деди К. Т. Мазуров, Бухоро области олдида ажойиб истиқболлар очилмоқда. Газ, нефть, химия, энергетика, олтин қазиб чиқариш сингари саноат тармоқлари жадал суръатлар билан ривожлантирилади. Беш йилликнинг охирига борганда газ қазиб олиш 2,5 баравар кўпайтирилади ва бутун Иттифоқда қазиб олинаётган газнинг 20 процентига етказилади. Нефть қазиб чиқариш беш баравар ортади. Янги газ конлари қурилади. Ўрта Осиё — Марказ, Бухоро—Тошкент—Фрунзе—Олмаота ўртасида улкан газ қувурлари ётқизилади ва шу сингари бошқа объектлар қурилади.

Химия саноати янада ривож топади, чунончи Навоий химия комбинатининг иккинчи навбати қуриб битказилади, шу туфайли минерал ўғитлар ишлаб чиқариш тахминан етти баравар кўпаяди. Енгил саноат билан озиқ-овқат саноати ўсади, янги корхоналар ишга туширилади, ишлаб турган корхоналар кенгайтирилади ва реконструкция қилинади. Бухорода йилига салкам юз миллион метр ип газлама ишлаб чиқара оладиган ип газлама комбинати қуриш белгилаб қўйилди.

Лекин экономика, маданият учун, меҳнаткашларнинг турмуши учун Навоий ГРЭСининг қуриб битказилиши алоҳида катта аҳамиятга эга бўлади. Унинг қуввати бир миллион киловаттдан ошиб кетади. Қишлоқ хўжалигидаги меҳнатни энергия билан таъминлаш анча кўпаяди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида кўпгина ишлар қилиш лозим. КПСС XXIII съезди янги беш йилликка доир Директиваларида деҳқончилик маданиятини оширишнинг конкрет чораларини белгилаб берди. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми эса ирригация ишларининг катта программасини ишлаб чиқди. Давлат қишлоқ хўжалигини интенсивлаштиришга катта-катта маблағлар сарфламоқда. Бинобарин, сизларнинг областингизда сув хўжалик қурилиши бундан ҳам кенг қулоч ёзади.

Бизнинг ўсиб борувчи экономикамизга хўжаликка раҳбарлик қилишнинг илғор, ғоят пухта, илмий методлари керак, деб таъкидлайди К. Т. Мазуров. Ҳозирги вақтда бизнинг бутун куч-ғайратимиз саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш учун кураш олиб боришга, шунингдек хом ашё, материалларни тежаб-тергаб ишлатиш, ҳамма жойда интизомни ва уюшқоқликни мустаҳкамлаб боришга қаратилмоғи лозим.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети шунга аминдирларки, Бухоро областининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, далаларнинг меҳнатчилари Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС XXIII съезди қарорларини кун сайин қунт билан меҳнат қилиб амалга оширадилар. Орденли Бухоро областининг меҳнаткашлари ўзингиздаги кўпгина резервлар ва имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланиб, янги беш йиллик марраларини муваффақиятли суратда эгаллайдилар ва шу тариқа коммунизмга борадиган умумий йўлимизда янги одим ташлайдилар, бунга шак-шубҳа йўқ.

Бизнинг муваффақиятларимиз, дейди К. Т. Мазуров, партия сиёсати тўғрилигидан, совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги ғоялари тантана қилганлигидан яққол далолат бериб турибди. Совет Иттифоқидаги қардош республикаларнинг иқтисодий ва маданий алоқалари, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами йил сайин мустаҳкамланиб ва ривожланиб бормоқда. Қардош халқларнинг биргаликда сарфлаётган куч-ғайратлари билан коммунизмнинг муаззам биноси қад кўтармоқда.

Бизнинг совет ижтимоий тузумимиз халқлар, миллатлар ўртасида тамомила янги муносабатларни вужудга келтирди. Жипслик ва коллективчилик, ўзаро мададкорлик ва бир-бири тўғрисида ғамхўрлик қилишдан иборат бўлган ана шу муносабатлар порлоқ ғалаба кунларида ҳам, синов дамларида ҳам намоён бўлмоқда. Тошкент бошига табиий офат тушиб, яқинда рўй берган воқеалар вақтида совет халқларининг қардошларча бирлиги, бузилмас дўстлиги нақадар зўр ва унутилмас куч билан намоён бўлганлигини биласизлар. Барча иттифоқдош республикаларнинг халқлари тошкентликлар билан ёнма-ён, елкама-елка туриб, қўлни қўлга бериб табиий офатга қарши кураш бошладилар.

К. Т. Мазуров ўз нутқида бир қанча халқаро масалаларга тўхталиб ўтди. Бизнинг халқимиз, социалистик мамлакатлардаги қардошларимиз тинч меҳнат вазифаларини, одамларнинг бахтли турмушини таъминлаш вазифаларини ҳал этаётган бир вақтда, деди нотиқ, жаҳон империализмининг қора кучлари бизнинг олға томон кетаётган ҳаракатимизга халақит беришга уринмоқдалар. Улар халқаро вазиятни кескинлаштирмоқдалар, халқларнинг миллий озодлик ва революцион ҳаракатини тўхтатиб қўйиш учун ҳар қандай воситаларни ишга солмоқдалар.

АҚШнинг Вьетнамдаги ваҳшиёна агрессияси, Кубага яна иғвогарликлар қилинаётганлиги, Ғарбий Германия империалистларининг реваншчилик ҳаракатлари, янги агрессив ҳарбий иттифоқлар тузилаётганлиги, ривожланаётган ёш давлатларга қарши қилинаётган фитналар — буларнинг ҳаммаси халқаро империалистик зўравонлик занжиридаги халқалардир.

Совет Иттифоқи ер юзидаги антиимпериалистик кучларни жипслаштириш соҳасида қунт билан иш олиб бормоқда, тинчлик душманларининг агрессив режаларини барбод қилиш учун курашмоқда. Бизнинг барча қитъалардаги дўстларимиз шуни яхши биладиларки, улар ўзларининг озодлик, миллий мустақиллик ва социализм учун олиб бораётган курашларида ҳамиша Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ёрдами ва мададига умид боғлашлари мумкин. Келинглар, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан, дунёдаги барча тинчликсевар халқлар озодлигининг шонли таянчи бўлган Ватанимизнинг куч-қудратини бундан буён ҳам мустаҳкамлай берайлик.

К. Т. Мазуров ўз нутқининг охирида қуйидагиларни айтди:

— Бугун сизлар Ватаннинг юксак мукофотини муносиб равишда қабул қилиб олясизлар. Бу мукофот зиммангизга кўпгина вазифалар юклайди. Бухоро области шаҳар ва қишлоқларининг меҳнатчилари Ленин партияси раҳбарлигида КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун жонкуярлик билан меҳнат қиладилар, ўзларининг шавкатли меҳнатлари билан совет халқини яна неча марталаб қувонтирадилар — бунга ҳеч ким шубҳаланмайди.

Донгдор кишиларнинг бир группаси гулдурос қарсаклар остида Бухоро областининг Қизил байроғини саҳнага олиб чиқади. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони ўқиб эшиттирилади. К. Т. Мазуров Ватаннинг олий мукофоти — Ленин орденини байроққа қадаб қўяди. Гулдурос қарсаклар бир неча дақиқа тинмай давом этади.

Трибунада меҳнат фронти пешқадамларининг номлари тилга олинганида қарсаклар яна бошланиб кетади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорлари — Қалабой Абдураҳмонов, Мирзаали Алпомисов, Ўролбой Мамбетов, «Амубухараканалстрой» экскаваторининг машинисти Василий Журавлев Ленин ордени билан «Ўроқ ва Болға» олтин медалларини оладилар. Илғор ходимлардан катта бир группасига Ленин ордени ва ҳукуматнинг бошқа мукофотлари топширилади. К. Т. Мазуров ана шу мукофотларни топшириб бўлгач, мукофотланганларга ижодий меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилади.

Бухоро ватанпарварлари қувончли, завқли дамларни бошларидан кечирмоқдалар. Ғиждувон районидаги Ленин номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қизбиби Ҳусанова, Аму—Бухоро каналининг қурувчиси Василий Иванович Журавлев, Бухоро педагогика институти адабиёт факультетининг студенти Башханд Болтаева, шоир Тошпўлат Ҳамидлар ўз нутқларида Бухоро ватанпарварларининг ҳис-туйғуларини ифодалаб бердилар. Нотиқлар Бухоронинг меҳнат аҳлига баҳодирона куч бахш этаётган мўъжизакор чашмалар ҳақида гапирадилар. Совет халқларининг буюк дўстлиги, жонажон Коммунистик партия ишига чексиз садоқат ана шундай чашмалардир.

Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоевга сўз берилади. У, областнинг барча меҳнаткашлари номидан ўз ишларига юксак баҳо берганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдиради.

Биз ана шу мукофотни қабул қилиб олар эканмиз, дейди Қ. Муртазоев, ҳақли равишда ифтихор билан айтамизки, улуғ йўлбошчимиз Владимир Ильич Лениннинг чор Россиясидаги қолоқ чекка ўлкаларни социалистик негизда ўзгартириш тўғрисидаги доҳиёна режалари рўёбга чиқарилди.

Совет Ўзбекистонининг бошқа областларидаги ўртоқлари сингари, Бухоро областининг меҳнаткашлари ҳам Советлар мамлакатининг бойлигини кўпайтиришни ўзларининг биринчи даражадаги бурчлари деб биладилар. Бухоро гази билан пахтаси ўзбек халқининг буюк рус халқи ва Ватанимиздаги бошқа қардош халқлар билан абадий бузилмас дўстлиги моддий ифодасининг рамзи бўлиб қолди.

Коммунистик партия, деди сўзини давом эттириб Қ. Муртазоев, бизни қўлга киритилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолмасликка, резервлар ва имкониятларни излаш, қидириб топиш ва улардан экономика билан маданиятни тағин ҳам тезроқ ривожлантириш учун тўлиқроқ фойдаланишга ўргатмоқда.

Биз эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмаймиз, чунки бизда ҳал этилмаган проблемалар ҳали кўп. Область янги беш йилликда катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этиши лозим. Беш йилликнинг биринчи йилидаёқ саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг янги, тағин ҳам юксакроқ марраларига чиқиб олиш, ўзимизнинг социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажариш учун куч ва ғайратимизни аямаймиз. Область партия ташкилоти, барча меҳнаткашлари дала ишларини кучайтиришни, ноқулай об-ҳаво шароити натижасида ғўзанинг ривождан орқада қолаётганлигини тезроқ бартараф этишни ўзларининг биринчи навбатдаги вазифалари деб ҳисобламоқдалар. Мўл пахта учун курашда бу йил ҳам ғалаба қозониш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Тантанали мажлис ёпиқ деб эълон қилинади.

БИНОКОРЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қардош республикалардан келган қурувчиларга маданий, савдо ва маиший, медицина хизмати кўрсатиш юзасидан Тошкент шаҳар партия комитети ишлаб чиққан тадбирларни маъқуллади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети республика министрликлари ҳамда идоралари зиммасига шаҳар партия комитети ишлаб чиққан тадбирларни изчил амалга оширишда яқиндан ёрдам бериш, қурувчиларга хизмат кўрсатишни яхшилашда актив иштирок этиш, уларнинг самарали ишлашлари, ҳаёт кечиришлари ва яхши дам олишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш, бинокорларнинг эҳтиёж ва талабларини вақтида бажариш вазифасини юклади.

Қарорда бинокорларга хизмат кўрсатиш республикамизнинг партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари ҳамда бутун жамоатчиликнинг бурчи эканлиги таъкидланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети ССР Иттифоқи Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги олтинчи қурилиш трестининг бошқарувчиси **Сирож Нуриддинович Нуриддиновнинг** 1966 йил 9 июнда тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

Ўртоқ Ё. С. Насриддиновага

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Сизнинг бошингизга оғир қайғу тушганлиги — эрингиз ва дўстингиз Сирож Нуриддинович Нуриддиновнинг вафоти муносабати билан Сизга, азиз Ёдгор Содиқовна, чуқур таъзия ва ҳамдардлик изҳор қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

(Боши биринчи бетда).

Партия съездидан кейин Москвада ВЛКСМ XV съезди бўлиб ўтди. Бу съезд совет ёшларининг илгор отряди бўлган комсомол КПСС XXIII съезди қарорларини батамом қўллаб-қувватлаётганлигини кўрсатди.

Бугун биз СССР Олий Советига ўтган сайловдан кейинги, айниқса КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1964 йил) Пленумидан кейинги давр ичида кўп ишлар қилинди, деб айта оламиз. Шу давр ичида партиямиз билан Совет ҳукуматимиз давлат миқёсида катта-катта тадбирларни амалга оширдилар, бу тадбирлар Совет Иттифоқининг иқтисодий куч-қудратини янада мустаҳкамлашни ва халқнинг турмуш даражасини оширишни ўзига мақсад қилиб қўйган. Совет Қуролли Кучлари халқимизнинг тинч яратувчилик меҳнатини мустаҳкам ҳимоя қилиб турибдилар.

Биз оғир саноатимизнинг ютуқлари билан фахрлана оламиз. Кенг истеъмол ва озиқ-овқат моллари ишлаб чиқариш ҳам йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ўтган 4 йил ичида бизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳам кўпайди.

Маълумки, 1963 ва 1965 йиллар мамлакатимизда ҳосил унмаган йиллар бўлди. Бу эса, саноатни қишлоқ хўжалик хом ашёси билан, аҳолини озиқ-овқат ва бошқа моллар билан таъминлашга жиддий таъсир қилди.

Партия Марказий Комитети билан ҳукумат мамлакатни озиқ-овқат билан таъминлаш учун зарур чораларни кўриб қўйдилар.

КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумининг қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасида йирик иқтисодий тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу тадбирлар 1965 йилдаёқ колхоз ва совхозларни хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашга ёрдам берди, шу туфайли қишлоқ хўжалиги ҳосил унмаганига қарамай, ўша йили асосан чорвачилик ҳисобига бундан аввалги бошқа ҳар қандай йилга нисбатан кўпроқ маҳсулот бера олди.

Ҳозирги вақтда мамлакатнинг ҳамма районларида озиқ-овқат моллари билан таъминлаш нормаллаштирилди. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан нормал таъминлаб туриш учун зарур резервлар вужудга келтирилди. Бинобарин, мамлакатнинг бирон жойида аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашда ҳали ҳам узилишлар рўй бериб турган бўлса, бунга маҳсулотларнинг етишмаслиги сабаб эмас, балки таъминот ишларининг ёмон уюштирилганлиги сабабдир. Бизда сут, мол ёғи ва ўсимлик мойи, қанд-шакар, ғалла, тухум, чўчқа гўшти, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етарли даражада бор. Энди гап озиқ-овқат саноатини кенг кўламда ривожлантиришда, маҳсулотларнинг хилларини анча кенгайтириб, сифатини оширишда ва аҳолини шундай маҳсулотлар билан тўлиқ таъминлашда қолди.

СССР Олий Советига сўнгги сайловдан кейин ўтган тўрт йил мобайнида давлат меҳнат ҳақини тартибга солиш ва айниқса кам ҳақ тўланадиган ишчи ва хизматчиларнинг группаларига иш ҳақини ошириб бериш, пенсия таъминотини яхшилаш, айрим турдаги газлама, кийим-кечак ва бошқа баъзи бир молларнинг чакана нархларини камайтириш сингари йирик тадбирларни амалга оширди.

Меҳнаткашларнинг уй-жой шароитларини яхшилаш учун кўп ишлар қилинди.

Беш йиллик планда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янгидан кучли суратда юксалтириш назарда тутилади. Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини, унинг рентабеллигини, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш сингари масалаларнинг ҳаммаси биринчи ўринга қўйилмоқда. Оғир индустрияни ҳали ҳам устун даражада юксалтира бериш билан бир вақтнинг ўзида, қишлоқ хўжалигини, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатини ривожлантириш суръатлари анча тезлаштирилиб, оғир саноатни юксалтириш суръатларига яқинлаштирилмоқда. Бу эса, халқнинг турмуш даражасини ошириш учун жуда катта аҳамиятга эга.

Қаҳрамон шаҳар Москва экономика ва маданиятни ривожлантиришда, фан ва техникани ривожлантиришда, Ватанимизнинг ҳамма ишларида фахрли ўринда туради.

Беш йилликда социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини бутун чоралар билан ошириш шу тармоқни жадал юксалтиришнинг негизи бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг май (1966 йил) Пленуми мана шу ҳаётий муҳим вазифани ҳал қилишнинг амалий йўлларини белгилаб берди. Пленум умумдавлат миқёсида ҳам, шунингдек ҳар қайси совхоз ва колхозда ҳам ерларни мелиорациялаш, тупроқ ҳосилдорлигини ва деҳқончилик маданиятини ошириш юзасидан катта-катта тадбирларнинг бутун бир комплексини амалга оширишни зарур, деб топди. Шу тадбирларни ўтказиш натижасида дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил ва мустаҳкам ҳосил олиб туриш таъмин этилади.

Партия янги беш йилликда халқ фаровонлигини ўстириш суръатларини жадаллаштириш вазифасини қўймоқда; аҳоли жон бошига реал даромадлар тахминан 30 процент кўпаяди.

КПСС XXIII съезди Директиваларида колхозчиларнинг даромадларини бундан ҳам тезроқ ошириш, уларнинг даромадларини совхоз ишчилари олаётган иш ҳақи даражасига яқинлаштириш назарда тутилади. Колхозларда гарантияланган меҳнат ҳақи тўлашни тавсия этиб, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан яқинда қабул қилинган қарор биринчи даражали аҳамиятга эгадир.

Беш йилликда меҳнаткашларнинг меҳнат унумдорлигини ўстириш негизида уларнинг даромадларини анча кўпайтириш назарда тутилади. Аҳолининг харид қуввати тез ўсиб бораётганлиги сабабли, биз зарур молларга бўлган талабни қондиришга жиддий эътибор бермоғимиз керак. Янги моллар ишлаб чиқаришни ривожлантирмасдан туриб, бу вазифани ҳал қилиб бўлмайди. Совет кишиларининг моддий турмуш даражаси ўсган сайин талаблар билан истеъмол структураси ҳам ўзгариб боради. Саноат мана шу ўзгаришлардан кейинда қолиб кетмаслиги, ишлаб чиқаришни тезда қайта қуриб бориши лозим.

Ҳали ҳозирча бизда аҳолининг барча саноат молларига бўлган талаби тўла қондириляпти, деб бўлмайди. Айрим турдаги пойафзал, трикотаж, тикилган кийим-кечак, холодильник ва бошқа баъзи бир молларнинг етишмаслиги ҳамон билиниб турибди.

Эндиликда биз енгил саноат билан озиқ-овқат саноатини анча тез ривожлантиришимиз, совет кишиларининг маиший турмуш шароитларини яхшиловчи, уларга қулайликлар яратиб берувчи, рўзғордаги меҳнатни енгиллаштирувчи янги молларни кўпроқ ишлаб чиқаришимиз мумкин ва шундай қилишимиз мутлақо шарт. Бу тармоқлар ҳозир хом ашё билан ўтган йиллардагига қараганда анча яхшироқ таъмин этилмоқда. Бу тармоқларга сарфланаётган капитал маблағлар қарийб икки баравар кўпайтирилмоқда. Ватанимизда ускуналар ишлаб чиқариш кўлами кенгайтирилмоқда, ўзимизда ишлаб чиқарилмайдиган ускуналарнинг бир қисми чет эллардан сотиб олинмоқда.

Совет кишиларининг зарур молларга бўлган эҳтиёжларини қондириш савдо ходимларига жуда кўп даражада боғлиқдир. Савдо соҳасида ўз ишининг жонкуярлари бўлган ходимлар керак. Янги кучларни, ёшларимизни савдога жалб қилишимиз, уларда савдога нисбатан меҳр, дид уйғотишимиз керак. Харидор савдо учун яшамаслигини, балки савдо харидор учун яшашини, ўзининг харидор талабларига қандай муносабатда бўлаётганига қараб, совет халқи моллар ишлаб чиқарувчи саноатдаги, қолаверса, умуман халқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволи тўғрисида ҳукм чиқаражагини ҳар бир савдо ходими яхши тушуниб олмоғи керак.

Қурилиш ишлари жуда кенг миқёсда олиб борилаётганига қарамай, бизда уй-жой проблемаси ҳали ҳам энг кескин проблемалардан бири бўлиб қолмоқда. Янги беш йилликда биз шаҳарларда, ишчи посёлкалари ва совхозларда тўрт юз саксон миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой қуришимиз лозим. Бу — катта программадир.

Биз уй-жой қурилишининг сифатига боғлиқ бўлган масалаларни тузуккина қайта кўриб чиқишимиз керак

Москва ташкилотлари уй-жой қурилиши соҳасида кўп иш қилганликларини айтиб ўтиш лозим. Москвада қурилиш индустриясининг қудратли базасини барпо этиш соҳасида катта иш ўтказилди. Шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш соҳасида йирик ишлар олиб борилмоқда.

Халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш соҳасидаги ютуқларимиз ҳаммага маълум. Сўнгги йилларда куплаб янги мактаблар, болалар муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар қурилди. Шунга қарамай, бизда мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ҳали ҳам етишмаяпти, касалхоналар торлик қилиб қоляпти.

Беш йиллик планда халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш муассасалари қуриш соҳасидаги тадбирларни давом эттириш назарда тутилиб, бунга кўплаб маблағ ажратилган. Ана шу маблағлардан самаралироқ фойдаланиш зарур. Касалхоналарни каттароқ қилиб қуриш керак. Бундай касалхоналар арзонга тушади. Ҳаммадан муҳими аҳолига малакали медицина ёрдами кўрсатишни таъмин этади. Шу гап мактабларга ҳам тааллуқлидир, мактабларни ҳам кўпроқ ўқувчи сиғадиган қилиб қуриш керак, бу эса, мактабларда яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари ва лабораторияларга эга бўлиш имконини беради.

Партия Марказий Комитетининг сентябрь (1965 йил) Пленуми, деб сўзини давом эттиради А. Н. Косигин, саноатни планлаштириш ва идора қилишнинг янги системасини қабул қилди. Бу системанинг жорий этилиши ҳар бир ишловчининг корхоналар хўжалик фаолиятида актив иштирок этишини ҳамда корхоналар хўжалик фаолиятининг натижаларидан манфаатдор бўлишини таъминлайди. Бу система давлатнинг манфаатларини ишлаб чиқариш коллективларининг ва айрим олганда ҳар бир ходимнинг манфаатлари билан тўғри боғлаб юборади ҳамда ижтимоий ишлаб чиқаришни тезроқ ўстириш ва меҳнаткашлар моддий фаровонлигини тезроқ ошириш учун шарт-шароитлар вужудга келтиради.

Янги иқтисодий системани халқ хўжалигига жорий қилиш — бир қанча йилларга мўлжалланган катта ва мураккаб ишдир. Сўнгги вақтларда кўрилган иқтисодий чораларнинг дастлабки самаралари ҳозирдаёқ сезилиб турибди.

Ҳозир мамлакатдаги 43 та саноат корхонасининг биринчи кварталдаги ишига якун ясалди. Янгича ишлашнинг дастлабки уч ойи мобайнида бу корхоналар маҳсулотни реализация қилиш юзасидан ўзлари қабул қилган оширилган планларни 25 миллион сўмдан зиёд ва фойда олиш планини 8 миллион сўмдан зиёд ошириб бажардилар.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнат унумдорлигини янада ошириш — янги беш йилликнинг бош иқтисодий вазифасини бажаришнинг энг муҳим шартидир. Бу — моддий ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва халқ фаровонлигини кўтариш суръатларини ғоят жадаллаштириш негизидир.

Янги беш йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш алоҳида аҳамият касб этади. Партия халқ фаровонлигини жадал кўтаришга қаратилган йўлни тутди, бу вазифани ҳал қилиш учун эса, меҳнат унумдорлигини бундан ҳам юқори суръатлар билан оширишни таъминлаш зарур.

Саноатнинг энг самарали тармоқларини жадал ривожлантириш — ижтимоий меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим йўлларидан биридир. Биз энг кам чиқимлар билан халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини ва миллий даромадни тез кўпайтиришни таъминламоғимиз керак.

Янги сайланаётган СССР Олий Совети беш йиллик планни тасдиқлаш тўғрисидаги қонунни қабул қилади. Бу қонун бутун экономикамизнинг ривожланишини ва халқ фаровонлигининг юксалишини белгилаб беради.

Саноат маҳсулотини, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстириш, мамлакатда олиб бориладиган капитал қурилиш ишларининг ҳажми, транспорт, савдо-сотиқни, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш ҳақида КПСС XXIII съезди Директиваларида кўзда тутилган рақамлар халқ хўжалигимиз олдида турган вазифаларнинг улуғворлигини кўрсатиб турибди.

Беш йиллик план беш йилликнинг ҳамма йилларига мўлжаллаб ишлаб чиқилмоқда. Биринчи марта ҳар бир корхонада мана шундай план тузиб олинмоқда.

Планларни тузиш вақтида хатоларга йўл қўйиш ярамайди, — бундай хатолар давлатга қиммат тушиши мумкин. Беш йиллик планларни тузишда корхоналарнинг ролини қатъиян ошириш зарур Ишлаб чиқаришни қандай қилиб яхшироқ ривожлантириш кераклигини, ўз ихтиёрига берилган халқ маблағларининг ҳар бир сўми энг кўп фойда келтирадиган бўлиши учун қандай чораларни кўриш лозимлигини корхона коллективининг ўзи ҳал қилиши даркор.

Партия XXIII съездида, дейди сўнгра А. Н. Косигин, совет қонунларини ривожлантириш ва такомиллаштириш соҳасидаги ишларни кучайтириш зарурлигига эътибор жалб этилди. 30-40 йил муқаддам қабул қилинган айрим қонун актлари ҳозирги кунда жавоб бермайди. Хўжалик масалаларига тааллуқли қонун нормаларининг кўпи қайта кўриб чиқилади ва халқ хўжалигини идора қилишнинг янги системасига мувофиқлаштириб олинади.

Бизда меҳнатга, ўз вазифаларини бажаришга ялқовлик билан қараш фактлари ҳам бор. Сифатсиз қурилган уй, архитектураси ёмон бўлган иморатлар, бир неча йиллардан бери қуриб битказилмаган айрим объектлар, пассажирлар учун ноқулай бўлган автобус, трамвай, автомобиль, палапартиш тикилган костюм ёки рўзғорга безак бўлади дейилса ҳам, лекин қинғир-қийшиқ қилиб ишланган буюм мана шунинг далили эмасми, ахир, буларнинг ҳаммаси ҳақли суратда норозилик туғдирмоқда. Бундай фактлар социалистик хўжаликнинг хусусиятига хилоф бўлиб, уларни вужудга келтираётган нарса айрим кишиларнинг онгида ҳали ҳам йўқ қилинмаган ўтмиш сарқитлари, тарбиявий ишни йўлга қўйишдаги камчиликлар, корхоналарда ишлаб чиқаришни ва меҳнат маданиятини ташкил этишдаги жиддий нуқсонлар, топширилган иш учун ходимларга етарли даражада талабчанлик қилинмаётганлигидир.

Биз бу камчиликларни йўқотишимиз лозим ва йўқота оламиз. Москваликлар бу муҳим вазифани ҳал қилишда ҳам олдинда бўладилар, деб умид қилавериш мумкин.

Мамлакатимиз коммунистик қурилиш йўлидан илдамлаб борган сайин, мамлакатнинг сиёсий ва хўжалик ҳаётида совет кишиларининг активлиги тобора орта беради. Меҳнаткашларнинг давлат идора органларига мурожаат қилиб юбораётган хатларидаги кўпдан-кўп таклифлари бунинг ёрқин далилидир. Коммунистик партия меҳнаткашларнинг овозига сезгирлик билан қулоқ солиш, уларнинг талаблари ва сўровларига диққат-эътибор билан қараш керак, деб таълим бермоқда. Шунинг учун давлат аппаратимизда кўпинча учраб тургандек меҳнаткашларнинг шикоятлари ва хатларига беғамлик ва расмиятчилик билан ёндошиш ҳолларига мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Меҳнаткашларнинг таклифлари ёки танқидий мулоҳазалари ва илтимослари диққат-эътибор билан тез кўриб чиқилмоғи, шулар юзасидан ўз вақтида қарорлар қабул қилиниб, ижроси контроль остига олинмоғи керак. Меҳнаткашларнинг хатларига, уларнинг сўровларига қоғозбозлик-бюрократлик билан қарашда айбдор бўлган кишиларни қаттиқ жавобгарликка тортиш лозим.

Социалистик тузумнинг демократик асослари ҳар бир кишидан жамият олдидаги ўз бурчини онгли равишда адо этишни, мансабдор шахслар ва барча гражданларнинг совет қонунларига ҳамда социалистик турмуш қоидаларига аниқ риоя этишларини талаб қилади. Совет давлати бунга, аввало, оммавий жамоат ташкилотларининг актив ёрдами билан тарбиявий иш олиб бориш орқали эришмоқда. Бизнинг давлатимиз ишонтириш ва тарбия қилиш методларидан, ҳуқуқ-тартиботни бузиш ҳолларининг олдини олиш методларидан бундан буён ҳам кенг фойдалана беради. Лекин у, интизомни ва жамоат тартибини бузувчи шахсларга нисбатан, айниқса жиноятчиларга нисбатан мажбур этиш чораларини қўлланишдан ҳам воз кеча олмайди. «Бу масалада, — деб таълим берган эди В. И. Ленин, — ҳар қандай бўшлик, ҳар қандай иккиланиш, ҳар қандай раҳмдиллик қилиш — социализм олдида ғоят катта жиноят бўлур эди». (Асарлар, 26-том, 424-бет).

Жамоат тартибини ва қонунчиликни мустаҳкамлаш, суд, милиция ишини яхшилаш юзасидан сўнгги вақтларда бир талай иш қилинди. Милициянинг сони кўпайтирилди. Совет давлати бундан буён ҳам қонунларимизга жуда қаттиқ риоя қилиниши тўғрисида, гражданларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини қўриқлаш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қила беради. Тартиббузарлар совет қонунларига биноан, жуда қаттиқ жазога тортилади.

Модомики, коммунизм оқибат-натижада мажбур этувчи давлат органларининг барҳам топишига олиб борар экан, жамоат тартибини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳозирданоқ ғамхўрлик қилмаслик, совет қонунларини бузувчиларга нисбатан мажбур этиш чораларини бўшаштириб қўйиш ёки уларга нисбатан муросасозлик билан қараш мумкин, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Бизнинг давлатимизда совет қонунларига қатъий риоя этишга асосланган барқарор ва қаттиқ тартиб албатта мустаҳкамланиб бориши керак.

Халқаро муносабатлар соҳасида асосий вазифалардан бири янги жаҳон урушининг олдини олиш, тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда коммунистик ҳамда социалистик қурилиш учун тинч шарт-шароитлар бўлишини таъмин этишдан иборат эканлигини партия XXIII съезди яна бир карра таъкидлади. Бизнинг ташқи сиёсатдаги йўлимиз агрессия ва империализм кучларига қарши актив кураша боришдан, ҳозирги замоннинг барча революцион кучларига интернационализм позицияларида туриб мадад кўрсатишдан иборат.

Олий Советга ўтказилган сўнгги сайловдан кейинги тўрт йил мобайнида бизнинг мамлакатимиз тинч-тотув яшашдан иборат ленинча принципларга амал қилиб, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қаратилган тинч ташаббус билан бир неча бор майдонга чиқди.

Совет ҳукумати давлатлар ўртасидаги низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал қилиш учун изчил курашиб келди. Шунга асосланиб, биз Ҳиндистон ва Покистон ҳукумат бошлиқларининг Тошкентдаги учрашувида қатнашдик. Биз ишонч билдириб шуни айтишни истар эдикки, Ҳиндистон билан Покистон Тошкент Декларациясининг идеяларини рўёбга чиқариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, зотан бу нарса шу мамлакатлардаги халқларнинг асл манфаатларига мос бўлиб тушади.

КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган конкрет тадбирларнинг кенг программаси илгари сурилди. Бу программа кўпгина низоли масалаларни ҳал қилиш учун асос бўла олишига бизнинг ишончимиз комил.

Европа хавфсизлиги Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатдаги фаолиятида катта ўрин тутмоқда.

Фашизм тор-мор келтирилгандан кейин жаҳон халқлари Европада ва бутун дунёда милитаризмнинг қайта бош кўтаришига ва янги ҳарбий авантюраларнинг бошланишига йўл қўймайдиган сиёсий шарт-шароитлар вужудга келтирилади, деб умидвор бўлишга ҳақли эдилар.

Бироқ, Ғарб давлатлари халқаро хавфсизликнинг самарали системасини вужудга келтириш ишида Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик қилишдан бош тортиш йўлига ўтиб олдилар. Бундай сиёсатнинг натижаларини ҳамма кўриб турибди. Ҳозирги кунда биз шундай вазиятда яшамоқдамизки, тинчликни таъминламоқ учун халқлар Америка Қўшма Штатларининг агрессив доиралари билан тил бириктириб олган Ғарбий Германия реваншизмига қарши курашга ўзларининг куч-ғайратларини яна сафарбар этишлари лозим.

Америка империализми кўпгина халқларга ўз иродасини зўрлаб ўтказишга уринмоқда. Аввалгидек ҳозир ҳам империализм сиёсатининг мазмуни социалистик тузумга қарши, миллий озодлик ҳаракатига қарши курашдан иборат бўлиб қолмоқда. Агрессия хавфи зўрайиб бораётган бир шароитда, АҚШнинг имкониятлари ва потенциалини назарга илмаслик нотўғри бўлур эди, бинобарин, биз ҳозирги вазиятдан шундай хулосалар чиқаришга мойил бўлган кишилардан эмасмиз.

Яқинда Америка Куба Республикасига қарши яна янги иғвогарликлар қилди. Совет Иттифоқи ўз озодлиги ва мустақиллигини қўриқлаётган Куба халқининг адолатли ишини қатъиян қўллаб-қувватлаётгани ҳақида тегишли баёнот берди.

Вьетнамда Америка Қўшма Штатларининг интервенцияси давом этмоқда. Вьетнам халқининг қаҳрамонона қаршилигини синдириш учун Америка Қўшма Штатлари қўлидан келган ҳамма ишни қилмоқда. Бироқ, бизнинг давримизда империализм ўз иродасини халқларга зўрлаб ўтказишга қодир эмас. Воқеаларнинг бориши АҚШнинг Вьетнамдаги сиёсати муваффақиятсизликларга учраётганлигидан далолат беради.

АҚШ Жанубий Вьетнамдаги ўз қуролли кучларини кўпайтириб, уларнинг сонини 260 минг кишидан ошириб юборди, бу мамлакатга ўзининг минглаб самолётларини, ҳарбий техникасини юборди. Американинг 7-флотини Вьетнам соҳиллари яқинига келтириб қўйди, Вьетнамдаги урушга ҳар куни қилаётган харажатлари 37 миллион долларга етди. Аммо шундан кейин ҳам, АҚШ ўзи қўйган мақсаднинг ён-берига яқинлашгани йўқ. АҚШнинг Вьетнамдаги ҳарбий-сиёсий позицияси яхшилангани йўқ. Икки йил муқаддам Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти шу мамлакат территориясининг учдан икки қисмини контроль қилиб турган бўлса, ҳозир Жанубий Вьетнам территориясининг бешдан тўрт қисмини контроль қилмоқда. Жанубий Вьетнамдаги 14 миллион аҳолининг 10 миллион кишидан кўпроғи ана шу территорияда яшайди.

Жанубий Вьетнамда, ҳатто шундай доиралар ҳам босқинчиларга қарши бош кўтардики, АҚШдагилар бу доираларни Америка сиёсатининг мустаҳкам таянчи деб билар эдилар.

Қўшма Штатларнинг ўзида ҳам агрессияга қарши норозилик кучаймоқда, «разилона уруш»га барҳам берилсин, деган талаблар зўраймоқда. Вашингтондаги баъзи бир маслаҳатгўйлар Америка ҳарбий доираларига очиқдан-очиқ панд бериб қўйдилар. Улар урушни қаерда ва қандай қилиб бошлаш кераклиги ҳақидаги маслаҳатларни тайёрлаб берган бўлсалар ҳам, лекин шу урушдан бир амаллаб қутулиб олиш ҳақида ҳеч қандай тавсия бера олмадилар. АҚШдаги сергак фикр юритувчи арбобларни ҳозир худди шу масала изтиробга солиб қўймоқда.

АҚШнинг Вьетнамдаги ҳаракатлари, Вьетнам территориясини бомбардимон қилаётганлиги агрессорларнинг жазосиз қолаётганлигидан далолат беради, деб ҳисоблаш нотўғри бўлур эди. Аксинча, Вьетнамдаги аҳвол шундан далолат бериб турибдики, социализм ва тинчликнинг қудратли кучлари мавжуд бўлган ҳозирги замон шароитида, ҳатто кичкина бир мамлакатга қарши қуролли интервенция бошлаган империализм шу мамлакат халқининг қаҳрамонона курашини бостиришга кучи етмай қоладигина эмас, балки унинг ўзи борган сайин кўпроқ ҳисобидан адашиб, сиёсий ва маънавий жиҳатдан жиддий зарар кўради ва оқибат натижада муқаррар суратда муваффақиятсизликка учрайди. Вьетнамнинг асосий сабоғи мана шу.

Вьетнам халқи чет эл интервенциясига қаттиқ туриб қаршилик кўрсатиши билан империализмга қарши курашнинг умумий ишига жуда катта ҳисса қўшмоқда. Вьетнам халқининг ҳаракатлари озодлик ва тараққиёт ишини, тинчлик ишини мўътабар билган ҳамма одамлар учун илҳом манбаи бўлмоқда.

Совет Иттифоқи Вьетнам халқига Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати зарур деб ҳисоблаган шаклда ва миқдорда ёрдам кўрсатмоқда.

Барча илғор кучларнинг ва, биринчи галда, қардош коммунистик партиялар ҳамда социализм мамлакатларининг жипслиги ҳозирги вазиятда айниқса катта аҳамиятга эга. Социалистик мамлакатларни манфаатларнинг чуқур муштараклиги бирлаштириб турибди. Бинобарин, гарчи айрим масалаларда фикрларнинг ҳар хил бўлиши мумкин бўлса ҳам, лекин бу нарса бирликнинг принципиал асосини орқа томонга суриб қўя олмайди. Коммунистик ҳаракатнинг бутун бой тажрибаси буни тасдиқламоқда.

КПССга келганда шуни айтиш керакки, у, жаҳондаги барча коммунистларнинг жанговар жипслиги учун доимо ва изчил равишда курашиб келмоқда. Биз Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлиги билан бошқа компартияларнинг ўртасида вужудга келган келишмовчиликларни бартараф этиб бўлмайди, деган фикрда эмасмиз. Аксинча, шундай бир даврнинг келишига, унда Хитой коммунистларининг ўз сафларини жаҳондаги ҳамма мамлакатларнинг коммунистлари билан марксизм-ленинизмнинг принципиал асосида жипслаштиришларига бизнинг ишончимиз комил.

Ўзининг миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган халқлар билан, барча демократик ва тинчликсевар кучлар билан кенг ҳамкорликни ривожлантириш учун биз ҳамма чораларни кўряпмиз. Совет ҳукумат делегациясининг Бирлашган Араб Республикасига яқинда қилган сафари ҳам Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг мана шу йўналишига мос бўлиб тушди.

Бирлашган Араб Республикасида бўлган вақтимизда, Миср халқидан бутун совет халқига ғоят самимий салом топширишимизни ва Миср халқининг муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини бутун совет халқига етказишимизни биздан доимо илтимос қилдилар. Мисрликлар Совет Иттифоқи билан дўстликда яшашни нақадар юксак даражада қадрлаётганликларини айтиб қўйишимизни ҳам биздан илтимос қилдилар. Мен кези келганидан фойдаланиб, ана шу оташин салом сўзларини барча совет кишиларига топширмоқчиман.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда Бирлашган Араб Республикаси Яқин Шарқ билан Африкадаги бутун бепоён районда миллий озодлик ҳаракати билан прогрессив тараққиётнинг катта таянч базасидир. Шу сабабдан, Бирлашган Араб Республикасини қўллаб-қувватлаш айни бир маҳалда ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган шу райондаги бошқа кўпгина халқларни қўллаб-қувватлаш бўлади.

Бирлашган Араб Республикаси билан дўстона муносабатларимизда биз унинг қўшилмасликдан иборат бўлган ва халқларнинг тинчлик, озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашида ижобий роль ўйнаётган ташқи сиёсатини, унинг араб дунёсидаги ролини ҳисобга олмоқдамиз. Араб дунёсида Бирлашган Араб Республикаси тараққиёт ишига, империализмга қарши фронтни жипслаштириш ишига ёрдам бераётган муҳим омилдир. Биз барча илғор араб давлатлари, Яқин Шарқдаги барча прогрессив кучлар бирлигининг тарафдорларимиз.

Бирлашган Араб Республикаси билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш мустамлакачилик зулмини улоқтириб ташлаган ва янги шароитда империализм билан реакцияга қарши курашишни давом эттираётган ёш миллий давлатларнинг катта бир группасига нисбатан КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати изчил равишда ва муттасил ўтказиб келаётган ташқи сиёсатга мос бўлиб тушмоқда. Ана шу мамлакатларнинг халқлари Совет Иттифоқи уларга ишончли дўст ва ҳамкор бўлишига ишонаверишлари мумкин. Тинчлик учун, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашишга қарши курашда улар билан бизнинг манфаатларимиз бир хилдир. Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари билан дўстликни мустаҳкамлар эканмиз, шу орқали империализмга қарши ялпи фронтни, тинчликни ҳимоя қилиб чиқаётган кучлар фронтини мустаҳкамламоқдамиз. Бизнинг давлатимиз, дейди А. Н. Косигин, ҳамиша бутун башариятнинг олдинги сафида бўлиб, катта ва шонли йўлни босиб ўтди. КПСС XXIII съездининг қарорлари мамлакатимиз ривожини янада тараққиёт ва равнақ топиш йўлига солиб юбормоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, бизнинг қаҳрамон совет халқимиз ўз олдида турган тарихий вазифаларни Коммунистик партия раҳбарлигида шараф билан бажаради, Ватанимизнинг — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг куч-қудратини янада кўпроқ мустаҳкамлайди.

А. Н. Косигин нутқининг охирида ўзига кўрсатилган юксак ишонч учун яна бир марта миннатдорчилик билдирди.

СИРОЖ НУРИДДИНОВИЧ НУРИДДИНОВ

ССР Иттифоқи Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 6-қурилиш трестининг бошқарувчиси, 1938 йилдан КПСС аъзоси **Сирож Нуриддинович Нуриддинов** 1966 йил 9 июнда тўсатдан вафот этди.

Ўзбекистоннинг энг актив давлат ва жамоат арбобларидан бири орамиздан кетди.

С. Н. Нуриддинов 1911 йилда Тошкент шаҳрида туғилди. У Тошкентдаги Ильич номли заводда ишчи-металлист бўлиб ишлаб, меҳнат фаолиятини бошлади.

С. Н. Нуриддинов 1935 йилда Совет Армияси сафидан бўшаб келгандан кейин Ильич номли заводда яна токарлик цехининг мастери бўлиб ишлайди комсомол ташкилотининг фаолиятида актив катнашади. 1937 йилда Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари, 1938 йилда эса область комсомол комитетининг биринчи секретари этиб сайланди.

С. Н. Нуриддинов 1941 йилда Москвадаги саноат академиясини тамомлагач, партия органларининг раҳбарлик лавозимларида — Тошкент область партия комитети бўлимининг мудири, Қорасув район партия комитетининг секретари ва Тошкент область партия комитетининг саноат бўйича секретари бўлиб ишлади.

С. Н. Нуриддинов Улуғ Ватан уруши йилларида фронтларда ҳаракатдаги армия сафларида жанг қилди, алоҳида ўқчи бригаданинг ҳарбий комиссари, инженерлик бригадаси командирининг сиёсий қисм бўйича ўринбосари, сиёсий бўлим бошлиғи бўлди.

С. Н. Нуриддинов уруш тамом бўлгач, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари, 1947 йилда эса Ўзбекистон КП Тошкент област комитетининг биринчи секретари этиб сайланди. 1949 йилда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланди.

1950—1953 йилларда С. Н. Нуриддинов КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабида ўқиди ва уни тамомлагач, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бўлим мудири, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлади. 1955 йилда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, кейин эса Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди.

С. Н. Нуриддинов 1959 йилдан бери Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси эди. 1964 йилда қурилиш ташкилотларига ишга юборилди — аввал Қарши қурилиш трестига, кейинги вақтда эса Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 6-қурилиш трестига бошчилик қилди.

С. Н. Нуриддинов Ўзбекистон КП Марказий Комитетига бир неча марта аъзо қилиб сайланди. У учинчи, тўртинчи, бешинчи ва олтинчи чақириқ СССР Олий Советининг депутати эди.

С. Н. Нуриддинов Улуғ Ватан уруши йилларида қўмондонликнинг жанговар топшириқларини намунали бажарганлиги, Ўзбекистонда социалистик қурилиш ишларидаги хизматлари учун икки марта Ленин ордени, Қизил Байроқ ордени, биринчи даражали Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари ва медаллари билан мукофотланди.

Сирож Нуриддинович Нуриддиновнинг порлоқ хотираси қалбимизда доим сақланиб қолади.

Ш. Р. РАШИДОВ, Р. Қ. ҚУРБОНОВ, Ё. С. НАСРИДДИНОВА, В. Г. ЛОМОНОСОВ, И. Г. АНИСИМКИН, Н. Г. ЛЯШЧЕНКО, М. М. МУСАХОНОВ, Н. М. МАТЧОНОВ, Р. Н. НИШОНОВ, М. А. АБДУРАЗЗОҚОВ, С. Р. РАСУЛОВ, М. Т. ТУРСУНОВ, А. С. АБДАЛИН, С. О. АЗИМОВ, Г. А. ГАБРИЕЛЬЯНЦ, С. К. ЗИЕДУЛЛАЕВ, И. В. МАРЦИНЮК, А. Р. ХУЖАЕВ, Ҳ. А. АСОМОВ, М. О. ЗОИДОВ, Р. С. САХИБОЕВ, А. С. ПОНОМАРЕВ, Э. Т. ШАЙХОВ, С. И. ИБРОҲИМОВ, А. К. КАРИМОВ, Г. С. СОБИРОВ, Х. М. НОСИРОВ, А. М. МУРОДХУЖАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

С. Н. НУРИДДИНОВНИ ДАФН ЭТИШНИ УЮШТИРУВЧИ КОМИССИЯ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ССР Иттифоқи Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 6-қурилиш трестининг бошқарувчиси Сирож Нуриддинович Нуриддиновни дафн этишни уюштириш учун А. С. Абдалин (раис), М. О. Зоидов, С. И. Иброҳимов, Ҳ. А. Асомов, А. М. Муродхўжаев ўртоқлардан иборат Ҳукумат комиссияси туздилар.

С. Н. Нуриддиновни дафн этишни уюштирувчи комиссиядан

Марҳум Сирож Нуриддинович Нуриддиновнинг жасади солинган тобут 1966 йил 10 июнда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залига қўйилади.

Меҳнаткашлар марҳум билан соат 10 дан 13 гача видолашувлари мумкин.

Дафн маросими 10 июнь соат 14 да Чиғатой қабристонида бўлади.

МЕДИЦИНА ХУЛОСАСИ

1911 йилда туғилган Сирож Нуриддинович Нуриддинов 1966 йил 9 июнда соат 8 дан 55 минут ўтганда томирларда қон юришмай қолиши—миокардо инфаркт натижасида юрак қон томирлари жуда ҳам заифлашиб кетганлиги сабабли тўсатдан вафот этди.

Стационарда юрак қон томирларининг жуда ҳам заифлашиб кетишини бартараф этиш учун барча медицина чоралари кўрилди. (Оғриқни қолдирадиган, томирларни кенгайтирадиган, юракни даволаш воситалари, кислород берилди, юрак ичкаридан массаж қилинди, юракка адреналин юборилди), бироқ кўрилган терапия фойда бермади. 1966 йил 9 июнда соат 8 дан 55 минут ўтганда Сирож Нуриддинович Нуриддинов вафот этди.

З. УМИДОВА, СССР Медицина фанлари академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор. **О. ПАВЛОВА**, профессор, **А. ШОМИРЗАЕВ**, медицина фанлари кандидати, бош врач. **М. УВАРОВА**, бош врачнинг даволаш бўйича ўринбосари. **Н. СКОРОДУМОВА** бўлим мудири. **Н. ЖЕЛТИКОВА**, навбатчи врач.

«КОСМОС-120» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1966 йил 8 июнда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-120» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдош параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

Бошланғич айланиш даври 89,4 минут, Ер сатҳидан максимал узоқлашуви (апогейида) 300 километр Ер сатҳидан минимал узоқлашуви (перигейида) 200 километр, орбитанинг оғиши 51,8 градус.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари 19,995 мегагерц частотада ишлайдиган радиопередатчик; орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема; приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни ерга юбориб турувчи радиотелеметрик система бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ БЕЛГИСИ ОСТИДА

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ П. М. МАШЕРОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

МИНСК, 7 июнь. (ТАСС). Бугун Минск — Совет сайлов округининг сайловчилари СССР Олий Совети депутатлигига номзод Петр Миронович Машеров билан учрашдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров шу округдан Миллатлар Совети депутатлигига овозга қўйилади.

Йиғилишга завод, фабрика, қурилишларнинг ишчилари, инженер-техник ходимлар, олимлар, студентлар келдилар.

Ишончли вакил — радиотехника институти кафедрасининг мудири Л. Д. Мазурга сўз берилади. У. П. М. Машеровнинг ҳаёт йўли, ижтимоий ва давлат фаолияти тўғрисида гапириб, барча сайловчиларни сайлов кунида коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун аҳиллик билан овоз беришга чақиради.

Йиғилишда радиозавод цехининг бошлиғи К. К. Шабуновский, соатсозлик заводининг йиғувчиси В. И. Маслова, политехника институти кафедрасининг мудири И. М. Ступников, Белоруссия ССР Фанлар академияси тарих институтининг директори Н. В. Каменская, Совет район комсомол комитетининг секретари Ю. Ф. Трошченко сўзга чиқдилар.

Йиғилиш иштирокчилари томонидан самимий кутиб олинган П. М. Машеров нутқ сўзлади.

◆ ◆

П. М. Машеров СССР Олий Совети депутатлигига ўз номзодини кўрсатган сайловчиларга чуқур миннатдорлик билдириб, дедики, мен бу ишончни ўзимнинг шахсий хизматларим учун билдирилган ишонч деб эмас, балки меҳнаткашларнинг жонажон Коммунистик партияга чуқур меҳр-муҳаббати ва садоқатининг ифодаси, деб биламан. Мени Коммунистик партия тарбиялаб етиштирди ва бу партия совет халқига садоқат билан хизмат қилишни ўз фаолиятининг мазмуни, деб билади.

Мамлакатимиз давлат ҳокимиятининг олий органи сайловига тайёргарлик, деди П. М. Машеров, янги сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати шароитида ўтмоқда. Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган совет халқи КПСС XXIII съезди қарорларини амалда рўёбга чиқаришга киришди. Ҳозирги кунда миллион-миллион совет кишиларининг фикри-зикри ва ҳис-туйғулари партияга, унинг жанговар штаби — ленинчи Марказий Комитетга қаратилган.

КПСС XXIII съезди партиямизнинг совет жамияти ҳаётидаги роли ва унинг жуда катта обрў-эътибори тобора ўсиб бораётганлигининг ёрқин тимсоли бўлди. Съезд мамлакатимизнинг яқин йиллардаги асосий вазифаларини аниқ ва равшан белгилаб берди, Совет давлатининг иқтисодий ва ташқи сиёсий программасини ишлаб чиқди.

Партия съезди чизиб берган программани барча меҳнаткашлар якдил бўлиб қизғин маъқулладилар. Инсониятга коммунизм йўлини очиб бераётган давлатимизнинг қарийб ярим асрлик қаҳрамонона тарихи давомида таркиб топган партия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги бунда яна бир карра намоён бўлди. Коммунистлар билан партиясизларнинг бузилмас блокига умумий мақсад билан маҳкам жипслашган совет халқи ана шундай бир жон-бир тан бўлиб СССР Олий Совети сайловига бормоқда. Шак-шубҳа йўққи, бундан аввалги сайловларда бўлгани каби бу блок тўла ва батамом ғалаба қозонади, чунки у, халқнинг туб манфаатларини ифода этади.

Нотиқ сўнгги йилларда Советлар мамлакати ва шу жумладан Белоруссия қўлга киритган муваффақиятлар ҳақида гапиради. Республика ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича етти йилликни муддатидан олдин тугаллади ва мамлакатга пландан ташқари бир неча миллиард сўмлик маҳсулот берди. Кейинги 4 йил ичида 170 тадан ортиқ йирик корхона ва цех ишга туширилди.

КПСС XXIII съездининг беш йиллик планга доир Директиваларида республикамиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш кўзда тутилган. Республика саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми тахминан 1,7 баравар кўпайтирилади. Бу юксалишга, аввало, машинасозлик, химия саноатини, шунингдек енгил саноат билан озиқ-овқат саноатини ривожлантириш ҳисобига эришилади. Маҳсулот ишлаб чиқариш йилига ўрта ҳисобда 11,7 процентдан кўпайтириб борилади. Электр энергетика, нефть чиқариш, нефтни қайта ишлаш саноати ва саноатнинг бошқа тармоқлари илдам суръатлар билан ривожлантирилади. Полоцк нефтни қайта ишлаш, Гродно азотли ўғитлар ва Гомель суперфосфат заводларини, Солигорск калий комбинати билан Пинск трикотаж комбинатининг иккинчи ва учинчи навбатларини қуриб битказишимиз лозим. Могилевда жаҳонда энг катта лавсан заводини, Лукомль ГРЭСининг дастлабки кучли агрегатларини, Полоцк химия комбинати билан Мозирск нефтни қайта ишлаш заводининг биринчи навбатларини, Бобруйск шина заводини ва бошқа корхоналарни қуриб битказиш лозим. Шу орқали биз электр энергия ҳосил қилишни икки баравар кўпайтириш, нефтни дастлабки қайта ишлашни 4.4 баравар, минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни 3,8 баравар, химиявий толалар ишлаб чиқаришни 3 баравардан зиёд кўпайтиришга муваффақ бўламиз.

Бу беш йиллик саноат ишлаб чиқариши структурасида прогрессив силжишларни амалга оширишни давом эттириш кўзда тутилган. Бу силжишларга фан-техника тараққиёти ва саноатнинг тегишли тармоқлари самарадорлигини ошириш негизида эришилади. Заводларнинг ички планлаштириш ишларини яхшилаш, янги техника ва технологияни кенгроқ жорий этиш, ходимларни маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтиришимиз лозим. КПСС XXIII съезди беш йилликнинг бажарилиши хўжаликни бошқариш, планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системаси нечоғлик пухта амалга оширилишига боғлиқ бўлади, деб кўрсатиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумлари ана шу янги системанинг негизини яратиб берган эди.

Бундан буён ҳам капитал қурилишга алоҳида эътибор берилади. СССР халқ хўжалигига сарфланадиган капитал маблағнинг ҳажми бундан аввалги беш йилдагига нисбатан 1,5 баравар ортади. Белоруссияда бу рақам 5,5 миллиард сўмга етказилади. Бундан аввалги беш йилдагига қараганда 84 процент кўп капитал маблағ сарф қилинади.

Сўнгра, П. М. Машеров уй-жой қурилиши масалаларига тўхталади. Етти йиллик мобайнида республика шаҳарлари, ишчи посёлкалари, совхозларида умумий саҳни 15,7 миллион квадрат метр уй-жой қуриб битказилди, қишлоқларда 145 мингта уй қурилди. Бошқача қилиб айтганда, Белоруссиядаги ҳар тўрт оиланинг бири янги уйларга кўчиб чиқди. Лекин республикада уй-жой проблемаси ҳали ҳам кескин бўлиб турибди. Шу сабабли, янги беш йилликда давлат капитал маблағлари ҳисобигагина бундан аввалги беш йилдагига қараганда 2,1 миллион квадрат метр кўп уй-жой қуришимиз керак. Бундан ташқари, қишлоқ жойларда камида 200 мингта янги турар жой тикланиши ва 320 мингта уй капитал ремонтдан чиқарилиши керак.

Ўз-ўзидан равшанки, қурилиш соҳасидаги бу қадар катта вазифаларни ҳал этиш учун кучли ишлаб чиқариш базаси барпо этилиши ва қурилиш ишлаб чиқаришининг барча бўғинлари пухта уюштирилиши зарур. Партия ва совет органлари буни англаб, қурилиш-монтаж ишларини планлаштиришни такомиллаштириш, илғор методларни ва илмий технологияни жорий этиш билан бирмунча кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар, бино ва иншоотлар комплекс тарзда, механизациялаштирилган усулда монтаж қилиниши, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомига қатъий риоя қилинишига ҳаракат қила бошладилар. Албатта, бу — бир кунлик иш эмас. Тер тўкиб меҳнат қилиш, ишларни яхши ўйлаб ташкил этиш лозим бўлади. Фақат шундагина биз маблағларни кўпдан-кўп объектларга бўлиб юбориш ҳамда машиналар, механизмлар ва бинокорлик материалларидан нораци-онал фойдаланиш сингари камчиликларга қатъиян барҳам бера оламиз.

Республикада бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан жуда катта ишлар қилиш ҳам керак. Сўнгги йилларда республикамизда бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи анчагина кучли база вужудга келтирилди, бинокорлик материалларининг турлари кўпайтирилди, пенопласт, ойна, турли пластмассалардан ясалган замонавий пишиқ, чиройли ва энг муҳими арзон материаллардан яхшироқ фойдаланилмоқда.

П. М. Машеров Белоруссия пойтахти меҳнаткашларининг муваффақиятлари ҳақида, Минскни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида гапиради.

СССР Олий Советига бўлиб ўтган сўнгги сайловдан бери Минск аҳолиси 140 минг киши кўпайди. Ҳозир республика пойтахтида 740 минг киши яшаб турибди. Шаҳар аҳолиси кўпайганлиги муносабати билан меҳнатга яроқли барча гражданларни иш билан таъминлаш учун саноат ишлаб чиқаришини кенгайтиришдан ташқари, уй-жой ва маданий-маиший қурилишни кўпайтириш, транспорт, алоқа, савдо ишларини ва бошқа муассасаларнинг ишларини яхшилаш зарур бўлиб қолди. Шу йиллар мобайнида шаҳарни ривожлантиришга 782 миллион сўм сарф қилинди.

Шу беш йилликда Минскда 2,5 миллион квадрат метр саҳнли уй-жой бинолари, 35 та умумий таълим мактаби, 26 мингдан ортиқ ўринли мактабгача болалар муассасалари, 133 та магазин, 167 та умумий овқатланиш корхонаси қуриш мўлжалланмоқда. Шаҳарнинг ҳар бир районида катта-катта парклар вужудга келтириш планлаштирилмоқда.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми ишлаб чиққан иқтисодий ва ташкилий тадбирлар программаси, деди сўзини давом эттириб П. М. Машеров, қисқа вақт ичида қишлоқдаги вазиятни яхшилаб юборди, қишлоқ хўжалигининг қолоқлигига барҳам бериш ва унинг барча тармоқларини юксалтириш учун шарт-шароитлар вужудга келтириб берди. Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Пленум қарорларини бажара бориб, ўтган йили дон етиштиришни 1964 йилдагидан 55 процент, сут етиштиришни 29 процент ва гўшт етиштиришни 17 процент кўпайтирдилар.

Бу йилги ишларнинг бориши ҳам чакки эмас. Тўғри, қишнинг ноқулай келганлиги оқибатида кузги экинларнинг ривожи яхши бўлмади. Баҳорги экинлардан яхши ҳосил оладиганга ўхшаб турибмиз.

КПСС XXIII съездининг беш йиллик планга доир Директиваларида белгиланган катта-катта тадбирлар қишлоқда меҳнат унумдорлигини янада ўстириш учун, саноат билан қишлоқ хўжалигининг ривожланишидаги номувофиқликни бартараф этиш учун қулай шарт-шароитларни таъминлаб беради. Шу мақсадда қишлоқ хўжалигига марказлаштирилган тартибда сарфланадиган капитал маблағлар деярли икки баравар кўпайтирилади. Белоруссия қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга деярли 1,3 миллиард сўм яъни урушдан кейинги бутун 20 йил мобайнида сарфланганидан ортиқ капитал маблағ ажратилади.

КПСС Марказий Комитетининг шу йил май ойида бўлиб ўтган Пленуми дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил олиш учун ерларни мелиорация қилишни кенг кўламда ривожлантиришнинг ғоят муҳим масалаларини қараб чиқди. Партия Марказий Комитети Пленумининг қарорлари бутун мамлакат учун ва айниқса бизнинг республикамиз учун катта аҳамиятга эга. Захкаш ерлар Белоруссия территориясининг учдан бир қисмини, яъни 7,5 миллион гектарни ташкил этади. Полесье районларидаги ерларнинг 60 проценти ботқоқланиб кетган. Бу ерлар синнасида жуда катта бойликлар яшириниб ётган ғоят серҳосил ерлар бўлиб, уларнинг ўзлаштирилиши дон, картошка ва бошқа экинларнинг ялпи ҳосилини кескин кўпайтириш, чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш имконини беради.

Биз катта ҳажмдаги мелиорация ишларини бажаришимиз — беш йиллик мобайнида 1,5-1,6 миллион гектар ва шундан кейинги йилларда эса 2,2 миллион гектар захкаш ерларнинг захини қочиришимиз керак. КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларига хос нарса шуки, қишлоқ хўжалигини янада кўтариш планлари айрим экиннинг қандайдир алоҳида сифатларига ёки айрим тадбирнинг кучига қараб эмас, балки деҳқончилик маданиятини ошириш тадбирларининг бутун бир комплексига асосланиб тузилди.

Сўнгра, ўртоқ Машеров халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, меҳнаткашлар турмуш даражасини ошириш тўғрисида гапиради. Партия ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқаришни илдам ривожлантириш йўлини муттасил ўтказиб келмоқда. Беш йил мобайнида ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш 49-52 процент ортади. Шу билан бирга, эндиликда истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни аввалгидан тезроқ ривожлантириш имконияти бор. Беш йиллик мобайнида бу тармоқнинг ўсиши 43-46 процентга етказилади.

Мамлакатимизда меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш асосида халқ фаровонлигини ошириш соҳасида катта-катта тадбирлар рўёбга чиқарилмоқда. Маълумки, сўнгги йилларда аҳолига бевосита хизмат кўрсатувчи тармоқлардаги ходимларнинг, шунингдек маориф, соғлиқни сақлаш, маданият ходимларининг иш ҳақи оширилди. Газламалар, кийим-кечак ва бошқа молларнинг нархи пасайтирилганлиги, шунингдек қишлоқлардаги нархларнинг шаҳарлардаги нархлар билан тенглаштирилганидан аҳоли йил сайин 50 миллион сўмга яқин манфаат кўрмоқда.

Халқимизнинг юксак умумий таълим савияси Совет ҳокимиятининг буюк ғалабасидир. Бизнинг мамлакатимизда ҳар йили АҚШ дагига қараганда қарийб уч-тўрт баравар кўп инженер тайёрланмоқда. Белоруссия халқ хўжалигининг ўзида олий ва ўрта маълумотли салкам 400 минг мутахассис ёки 1913 йилда бутун чор Россиясидагига қараганда икки баравардан зиёд кўп мутахассис ишлаб турибди.

Партия совет халқининг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини ошириш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилиш билан бир пайтда, барча кишиларни коммунизм руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқда. Коммунистик дунёқарашнинг, юксак ахлоқий фазилатларнинг шакллантирилаётганлиги меҳнаткашларнинг онгли интизомини янада мустаҳкамлашга олиб келмоқда. Социалистик жамиятда қабул қилинган қонунлар билан қоидаларнинг сўзсиз бажарилиши совет тузумининг демократик негизларига зид бўлиш у ёқда турсин, бунинг аксича, совет социалистик демократиясини янада ривожлантиришга ёрдам беради. Совет демократиямизнинг моҳияти шундаки, бутун жамиятнинг социалистик уюшқоқлиги ҳар бир кишининг манфаатларига, ҳар бир кишининг социалистик интизоми эса бутун жамиятга хизмат қилади.

Барча ғалабаларимиз ва муваффақиятларимизга, республикамизнинг экономика ва маданият соҳасидаги барча ютуқларга Коммунистик партиянинг доно миллий сиёсати туфайли эришдик. Бу муваффақиятлар ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати билан, Ватанимиздаги барча қардош халқларнинг бевосита ёрдамида ва, аввало, улуғ рус халқининг беғараз кўмаги натижасида қўлга киритилди. СССР халқларининг бузилмас дўстлиги Советлар мамлакатининг сиёсий, иқтисодий ва маданий турмушининг барча соҳаларида ажойиб самаралар келтирмоқда. Бу дўстлик шундай бир енгилмас кучдирки, империализм лагеридаги душманларимиз ундан саросимага тушмоқда. Биз СССР халқларининг дўстлигини бундан буён ҳам бутун чоралар билан мустаҳкамлаб боришимиз, барча меҳнаткашларни социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашимиз лозим.

Ҳозирги сайлов кампанияси мамлакатимизнинг қудрати янада мустаҳкамланган, унинг халқаро майдондаги эътибори янада ўсган бир шароитда ўтмоқда.

Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг қудратини ва жипслигини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш КПСС билан Совет ҳукуматининг бутун ташқи сиёсат фаолиятида диққат марказида турибди. Жаҳон социализм системаси — халқаро ишчилар синфининг энг буюк тарихий ғалабаси бўлиб, давримизнинг асосий революцион кучидир. Эндиликда социализм мамлакатлари жаҳон саноат маҳсулоти ҳажмининг қарийб бешдан икки қисмини ишлаб чиқармоқда. 1961 — 1965 йилларда жаҳон социализм системаси саноат ишлаб чиқариши 43 процент кўпайган бўлса, капиталистик дунё мамлакатларида атиги 34 процент кўпайди.

Мен, деб сўзини давом эттирди П. М. Машеров, Марказий Комитет Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегацияси составида Чехословакия Компартиясининг куни кеча бўлиб ўтган съездида иштирок этдим. Бу съезд ўз мамлакатини янада ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларини ишчанлик билан, принципиал тарзда муҳокама қилди. Шу билан бирга, съезд Чехословакиянинг бизнинг мамлакатимизга дўстлиги ва меҳр-муҳаббати нақадар енгилмас кучга эга эканлигини, социалистик лагерь мамлакатлари ҳамкорлигини янада ривожлантиришга, бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг марксизм-ленинизм таълимоти принциплари негизидаги бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга бўлган интилишни намойиш қилиб кўрсатди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўзининг XXIII съездида яна бир карра таъкидлаб ўтганидек, у халқаро коммунистик ҳаракатни жипслаштириш, умумий душман — империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм ишининг ғалабаси учун курашда барча қардош партияларнинг ҳаракат бирлигига қаратилган йўлни оғишмай амалга ошираверади.

Партиямиз билан Совет давлатининг сиёсати ўз озодлиги учун курашаётган барча халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Сўнгги йиллардаги мураккаб халқаро воқеаларда империалистик реакция кирдикорларини жиловлаб қўйишнинг, халқаро сиёсий иқлимни соғломлаштиришнинг тобора кучли ва актив фактори бўлиб бораётган ана шу сиёсатнинг ҳаётийлиги ва тўғрилиги амалий синовдан ўтди.

Барча совет кишилари қатори Белоруссия меҳнаткашлари ҳам, КПСС билан Совет ҳукуматининг империализмга қарши, миллий озодлик ва мустақиллик учун курашаётган халқларга таъсирчан ёрдам кўрсатишга қаратилган ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқдалар ва батамом қўллаб-қувватламоқдалар. Америка империализмининг Вьетнамдаги босқинчилик ҳаракатлари, қаҳрамон Кубага нисбатан қилаётган иғвогарликлари, Қўшма Штатларнинг Доминикана Республикаси ва бошқа мамлакатлар ички ишларига қўпол равишда аралашаётганлиги республикамиз меҳнаткашларининг қаҳр ва ғазабига сабаб бўлмоқда. КПСС ва бошқа қардош коммунистик ҳамда ишчи партияларининг Америка империализми уруш ва агрессиянинг бош кучи, бутун дунё халқларининг ашаддий душмани, жаҳон жандарми ва эксплуататоридир, деб чиқарган хулосалари тўғри эканлигини турмуш яна ва яна исбот этмоқда.

Совет Иттифоқининг халқаро аҳволи ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамдир. Империализмга қарши, тинчлик ва халқлар озодлиги учун актив кураш олиб боришдан иборат ленинча сиёсат туфайли, бизнинг партиямиз, мамлакатимиз бутун дунёдаги миллион-миллион кишиларнинг меҳр-муҳаббати ва мададкорлигига сазовор бўлмоқда.

Партия билан халқ совет демократиясининг зўр байрамига — СССР Олий Совети сайлови кунига бир жон-бир тан бўлиб бормоқда, деди пировардида ўртоқ Машеров. Совет кишилари шонли ленинчи партиямиз теварагига тағин ҳам маҳкамроқ жипслашиб, сайлов кунини меҳнатда янгидан-янги ғалабалар билан кутиб олмоқдалар.

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

МОНГОЛИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИДА

УЛАН-БАТОР, 8 июнь. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун Монголия Халқ революцион партияси XV съездининг эрталабки мажлисида съездда КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Н. Шелепин нутқ сўзлади. Делегатлар ва меҳмонлар А. Н. Шелепинни самимий кутиб олишди.

Сизнинг съездингиз, деди А. Н. Шелепин, Монголиянинг катта миллий байрами арафасида ўтмоқда. Шу йил 11 июлда Монголия халқ революцияси ғалаба қилганига 45 йил тўлади. Бу тантанали кунни сизлар билан бирга совет халқи ҳам нишонлайди. Докладни ва делегатларнинг нутқларини эшитар эканмиз, монгол халқи ўз шонли партияси раҳбарлигида қилган улуғвор ишларининг кенг манзараси яна бир марта кўз олдимиздан ўтди.

Сиз мана шу улуғ тарихий ғалабага Монголия Халқ революцион партияси ва у бошлаб бораётган монгол халқи марксизм-ленинизмнинг ҳаётбахш таълимотини ўзи учун раҳнамо машъал қилиб олганлиги ва шу таълимот хулосаларига таяниб, халқ Монголиясини ривожлантиришнинг келгуси йўллари тўғрисидаги масалани илмий равишда ҳал эта олганлиги туфайли эришдингиз.

Сизнинг партиянгиз тараққиётнинг нокапиталистик йўли мавжуд эканлиги тўғрисидаги ленинча илмий башоратнинг амалга оширилишига эришди.

А. Н. Шелепин Монголия Халқ Республикаси коммунистлари ва меҳнаткашларининг социализм учун кураш тарихи тўғрисида гапириб, бу кураш Совет Иттифоқи коммунистлари ва меҳнаткашлари билан мустаҳкам иттифоқ вазиятига ўтганлигини таъкидлади.

Ўртоқ Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси Монголияда бўлган вақтида шу йил январь ойида имзоланган дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома, деб уқтириб ўтди А. Н. Шелепин, ҳар иккала мамлакатимиз халқлари ўртасида мустаҳкам дўстлик ғояларининг ёрқин ифодасидир. Бу шартнома Совет—Монголия муносабатларида янги муҳим давр бўлади ва мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни янада кўпроқ мустаҳкамлайди.

Биз бу дўстликни юксак қадрлаймиз, уни партияларимизнинг энг буюк ғалабаларидан бири деб ҳисоблаймиз ва бу дўстликни Совет Иттифоқи ҳамда Монголия халқларининг бахт-саодати ва фаровонлиги йўлида бундан ҳам мустаҳкамлаймиз, ардоқлаймиз, ривожлантирамиз.

Шу билан бирга, деди А. Н. Шелепин, бизнинг партиямиз ва халқимиз монгол халқининг жаҳон социалистик системасидаги бошқа партиялар ва мамлакатлар билан маҳкам иттифоқи ва дўстлиги янада мустаҳкамланишида халқлар дўстлиги ленинча ғояси нақадар зўр ривож топганлигини қувонч ва мамнуният билан кўриб турибди.

Партиянгизнинг XV съезди, деди А. Н. Шелепин, Монголия Халқ Республикасининг Ленин кўрсатган йўлдан янада ривожланиши учун янги илҳомбахш перспективалар очиб беради.

А. Н. Шелепин КПСС Марказий Комитети номидан Монголия Халқ революцион партияси XV съезди делегатларини ишонтириб айтдики, улар ўзларининг бунёдкорлик ишларида бундан кейин ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет халқининг ҳар томонлама кўмагига тўла равишда суянишлари мумкин. Монгол халқи қардош социалистик мамлакатлар халқлари билан маҳкам бирлашиб ҳеч шубҳасиз янги ажойиб ғалабаларга эришади, деди А. Н. Шелепин.

Империализмга қарши курашда барча революцион кучларнинг, бутун жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш замонамизнинг энг қатъий талабидир, деб таъкидлади А. Н. Шелепин.

А. Н. Шелепин ўз нутқининг охирида Монголия Халқ революцион партияси XV съездига КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини ўқиб эшиттирди.

А. Н. Шелепин КПСС Марказий Комитети номидан съездга эсдалик совға — совет халқининг космосни ўзлаштиришдаги ғоят буюк ғалабасини нишонлаш юзасидан Москвада барпо этилган монумент моделини тақдим этди.

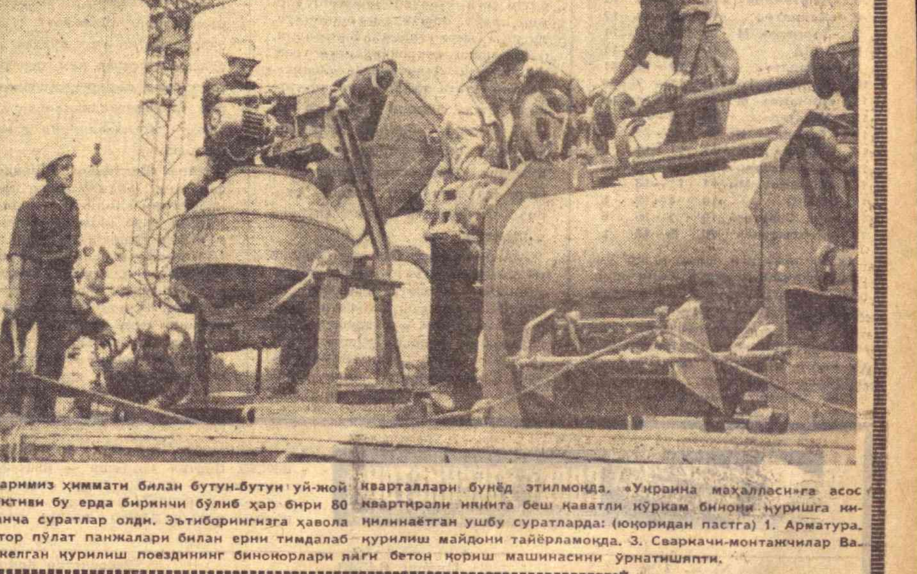

Янги Тошкент қурилиши кун сайин авж олиб бормоқда. Чилонзорда қардошларимиз ҳиммати билан бутун-бутун уй-жой кварталлари бунёд этилмоқда. «Украина маҳалласи»га асос солаётган «Главкиевгорстрой» трестининг биринчи қурилиш поезди коллективи бу ерда биринчи бўлиб ҳар бири 80 квартирали иккита беш қаватли кўркам бинони қуришга киришди. Фотомухбиримиз И. Глауберзон неча Украина кварталида бўлиб, бир қанча суратлар олди. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган ушбу суратларда: (юқоридан пастга) 1. Арматурачи-бетончи Иван Тромс уйнинг пойдеворига арматура тайёрламоқда. 2. Экскаватор пўлат панжалари билан ерни тимдалаб қурилиш майдони тайёрламоқда. 3. Сваркачи-монтажчилар Василий Шовтенко ва Виктор Калашников ихлос билан ишлашяпти. 4. Одессадан келган қурилиш поездининг бинокорлари янги бетон қориш машинасини ўрнатишяпти.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Ҳарбий трибуналнинг ҳукми

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 8 июнь. (ТАСС). Сан-Пауло шаҳрининг ҳарбий трибунали Бразилия Коммунистик партияси, касаба союзлари ва бошқа прогрессив жамоат ташкилотларининг бир қанча кўзга кўринган арбобларн ишини кўриб чиқди. Суд процессида «Престес дафтари» деб ном олган сохта «ҳужжатлар» асосида судланувчилар «миллий хавфсизликка қарши жиноят қилишда» айбландилар. Ҳарбий трибунал Бразилия Коммунистик партиясининг бош секретари Луис Карлос Престесни 14 йилга озодликдан маҳрум қилиш тўғрисида сиртдан ҳукм чиқарди. Яна 60 кишини 1 йилдан 10 йилгача турли муддатларга озодликдан маҳрум қилиш тўғрисида сиртдан ҳукм чиқарилди.

Япония. Хиросимадаги Тинчлик майдонида.
В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СЕУЛГА ЖЎНАТИЛАЁТГАН ТОБУТЛАР

Вашингтон Жанубий Вьетнамнинг ловуллаётган ўрмонларида бошқалар ёрдамида жанг қилишга уринмоқда.

Бир вақтлар Жанубий Корея диктатори Пак Чжон Хи америкалик хўжайинларининг буйруғини бажариб, Жанубий Вьетнамга «Шер» дивизиясини юборган эди. Бу «Шер» ваҳший ва қўрқоқ бўлиб чиқди. Мана ана шу дивизиянинг яқинда Жанубий Вьетнамдаги бир неча қишлоқда ўтказган операциясининг натижалари: 288 тинч граждан, шу жумладан 137 хотин-қиз, 60 қария ва 76 бола ўлдирилди. Ёлланма қўшинлар аввало деҳқонларнинг минг уйини, 3 мактаб ва 2 черковни талаб, сўнгра ўт қўйиб юбордилар.

Пак Чжон Хи тўдаси Американинг жами 110 миллион доллар миқдорида заём тариқасида берадиган садақасига учиб, Жанубий Вьетнамдаги қўшинлари сонини 50 минг солдат ва офицерга етказмоқчи бўлди. Эндиликда у ерга «Оқ от» дивизияси ва яна бир кучайтирилган полкни юбориш кўзда тутилмоқда. Ҳа, Сеулдагилар бошини йўқотиб қўйишди.

Яқинда Жанубий Кореянинг 26-полки Жанубий Вьетнамдаги Куиньон портига келиб тушди. Оркестр садолари янгради, нутқлар сўзланди. Лекин худди шу портнинг ўзидан тун зулмати паноҳида Сеулга Вьетнамда ҳалок бўлган 250 Жанубий кореялик солдатнинг тобути жўнатилганда, ҳеч қандай музика садолари эшитилмади.

— Пак Чжон Хи тўдасининг жиноий хатти-ҳаракати корейс ва Вьетнам халқларига қарши қаратилган жиддий игвогарликдир, — деди яқинда Москвада совет ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференциясида Корея Халқ Демократик Республикасининг муваққат ишлар вакили Хо Ган.

Хо Ган шу билан бир вақтда Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси бешинчи сессиясида қабул қилинган Жанубий Корея халқига Мурожаатни ўқиб берди. «Пак Чжон Хи бандитлари, — дейилади бу мурожаатда, — америкалик хўжайинлари олдида таъзим қилиб, ўзларининг қўғирчоқ ҳокимиятларини сақлаб қолиш мақсадида Жанубий Корея ёшларини ўлимга юбормоқдалар. Улар жанубий кореяликлар ҳаётига фойда олиш манбаи деб қарамоқдалар».

Ю. ТКАЧЕНКО. (АПН).

ЮБИЛЯРИМИЗ — ЙИРИК ОЛИМ

Профессор Ҳалил Ҳайруллович Енилеев 60 ёшга тўлди. У 1941 йили муваффақият билан диссертация ёқлаб, биология фанлари кандидати деган илмий даражани олади. 1941—1943 йилларда Улуғ Ватан уруши фронтларида иштирок этади. Кейин оғир ярадор бўлиб, яна Тошкентга қайтади ва илмий-педагогик фаолиятини давом эттиради. 1953 йилда эса олимга биология фанлари доктори илмий даражаси берилади.

Профессор Ҳ. Енилеев 1945 йилдан ҳозирги кунгача Тошкент Қишлоқ хўжалиги институтининг Ўсимликлар физиологияси кафедрасига мудирлик қилиб келмоқда. У қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган жуда кўп мутахассис кадрларни етиштиришда жонкуярлик кўрсатган. Ҳозир унинг юзлаб шогирдлари Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа қардош республикаларда муваффақият билан ишламоқдалар.

Профессор Ҳ. Енилеев раҳбарлигида 11 фан кандидати етишиб чиқди. Уларнинг кўпи маҳаллий кадрлардан бўлиб, биттаси Бирлашган Араб Республикасидан. Ҳозирги кунда олим докторлик диссертацияси устида ишлаётган уч илмий ходимга раҳбарлик қилмоқда.

Ўртоқ Енилеев Ўрта Осиёдаги энг йирик фито-физиологлардандир. У ғўза физиологияси масаласига бағишланган 30 дан ортиқ илмий иш яратди. Совуққа чидамли ғўза нави ҳақидаги монографияси эса муҳим илмий аҳамиятга эга бўлган асардир. У СССР Фанлар академияси «Физиология растений» журналининг редакцион коллегияси аъзосидир.

Профессор Ҳ. Енилеев катта хизматлари учун партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Республикамиз 40 йиллиги муносабати билан у Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Йирик олим, моҳир педагог, тарбиячи ва устоз Ҳалил Ҳайруллович туғилганига 60, илмий педагогик фаолиятининг бошланганига эса 40 йил тўлди. Биз олимга бундан кейин ҳам узоқ умр, ижодий ишида янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

А. РАҲИМОВ, биология фанлари кандидати.

СУВАЙШ ҚЎЛТИҒИДАГИ ҲОДИСА

ДЕЛЬФИНЛАР ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ОДАМНИ ҚУТҚАРДИ

Икки кун илгари («Известия»нинг 132-сонида) биз дельфинлар одамни қандай қилиб қутқарганликларн ҳақида қисқача телеграммани босиб чиқарган эдик. Мухбиримиз қутқарилган одам билан учрашди ва Қоҳирадан бу одатдан ташқари воқеанинг тафсилотини хабар қилди.

Қайиқ ҳамон соҳилдан узоқлашиб борарди. Қирғоқ аллақачонлар кўринмай қолган. Тўлқинлар Маҳмуднинг юзига урилиб, кўз очиргани қўймайди. Шу пайт мотор ўчди. Қайиқ у ёқдан бу ёққа чайқаларди. «Қутқарувчи матрасга ёпишиш керак», — Маҳмуд Валининг хаёлидан шу фикр ўтди. Жуда омад келиб бошланган балиқ ови қоҳиралик инженер учун фожиали тугаши мумкин эди.

Катта тўлқин Маҳмудни йиқитиб, денгизга олиб кетди. Аммо инженер матрасни қўлдан чиқармай, нима қилиб бўлса ҳам унда қолишга интиларди. Ичиш учун яроқли сувсиз очиқ денгизда қанча бардош бериш мумкин, бу фалокат уни қаерларга олиб кетаркин, бошига тушган кулфат ҳақида қандай қилиб маълум қилсин?

Сувайш қўлтиғини тун пардаси қоплай бошлади. Маҳмуд ҳўл матрасга бошини қўйганча ўз танасининг тўлқинлар зарбидан қанчалар титраётганлигини сезарди. Унинг хаёлида фақат бир фикр: «бир амаллаб тонггача тоқат қилиш».

Пага-пага булутлар орасидан зўр-базўр ой кўринарди. Довул тина бошлади. У кутилмаганда тўлқинлар орасида қандайдир нарсани кўрди. Бу нарса дам сув устига кўтарилар, дам йўқ бўлиб кетарди. Акула! Бу ерга Қизил Денгиздан ана шу йиртқичлар тез-тез кириб туришади. Маҳмуд зарб билан қўлини сувга уриб, матрасни хавфли жойдан олиб кетишга интиларди. Тўсатдан рўпарасида ой нурида дельфиннинг думалоқ боши яркиради.

Ҳа, бу дельфинлар, дельфинлар подаси эди. Дельфинлар яқинлашиб, Маҳмудни ўраб олиб, инженерни акуланинг бўлиши мумкин бўлган ҳужумидан муҳофаза қилишди. Маҳмуд ана шу дельфинлардан бири боши билан матраснинг тагига уриб, уни олдинга силжитганлигини сезди. Дельфинлар матрасни кетма-кет силташарди. «Улар мен билан ўйнашишяпти», — деб ўйлади Маҳмуд. Лекин бу ҳазил эмас эди... Инженерни ҳали катта қийинчиликлар кутарди. Шу зайлда тонг отди. Қуёш қизил баркашдек уфқдан кўтарилди. Унинг жазирама нурлари сувга таралди. Маҳмуд шу пайтда Сохна деган жойдан ўнлаб километр узоқликда, очиқ денгизда эди.

Қуёш ҳамон тик кўтарилмоқда. Маҳмуд унинг нурлари белини, бошини куйдираётганлигини сезди. Инженер бутун кунни ана шундай азоб-уқубатда ўтказди. У офтобда куйган белининг оғриғидан зўр-базўр қимирлар, шўр денгиз суви эса унинг оғриғига оғриқ қўшар эди. Ана шу вақт ичида дельфинлар доимо у билан бирга бўлишди. Улар Маҳмуд ётган матрасни узоқ қирғоқ томон силжитиб борардилар.

Қирғоқда турган кишилар эндигина тинчиган сув юзасидан дельфинлар подасини кўрганда шом пайти эди. Дельфинлар бир жойда гир айланишарди. Бу қирғоқда турганларнинг эътиборини ўзига тортди. Дурбиндан дельфинлар тўдаси чўзилган бир нарса атрофида ўралашаётганлиги кўриниб турарди. Орадан бир неча минут ўтгач ҳолдан тойган инженерни катер бортига кўтариб олишди.

Кеча кечқурун мен инженер Маҳмуд Вали ҳузурида бўлдим. У Қоҳирадаги баланд уйнинг 7-қаватида туради. Мен у билан учрашганимда Маҳмудни эндигина пойтахтга олиб келишган экан. Ҳамма ёғи бинт билан ўраб ташланган, креслода ўтирарди. Юзи, бели, оёқлари — ҳаммаси куйган, кўзларида ҳорғинлик ва гўё дунёга иккинчи марта келган кишидек ҳайронлик. Маҳмуд менга жумладан шанбага ўтар кечаси Сувайш қўлтиғида бўлган ғалати воқеани ҳикоя қилиб берди.

Ҳозир бу одамни узоқ муддат ташлаб кетмаган дельфинлар инстинкти ҳақида аниқ бир фикр айтиш қийин. Аммо факт фактлигича қолади: Улар одамни қирғоққа олиб келишди. Улар дўст каби унинг ёнида қолиб, ҳаётини сақлаб қолишди.

Л. КОРЯВИН,
«Известия»нинг махсус мухбири,
Қоҳира, 8 июнь.
(«ИЗВЕСТИЯ», 9 июнь).

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ИЛОН ИНИ

Туркманистон ССР Тожен районидаги «Октябрь» колхози аъзоларидан Н. Нурбердиев ҳамда М. Ўрозмуродовлар сабзавот экинларини суғоришаётган эди. Охирги участка суғорилмай қолди.

— Нурмурот, қани, карганинг охирига бориб қара-чи,— деди шеригига Ўрозмуродов. — Эҳтиёт бўл, сув бошқа ёққа оқиб кетмасин. Мен дамбани очиб юбораман.

Нурбердиев карта адоғига бориб, анча кутди. Лекин сув келавермади.

— Нега бунча имиллайсан? — баланд овоз билан сўради шеригидан.

Ўрозмуродов нима дейишини билмасди. У дамбани очиб юборди. Бироқ, сув далага эмас, ер остига кетаверди. Сув энди ғалати бир жарликка қуйилаётгандай кўринарди. Иккаласи шу ерни кўмишга киришишди. Бир маҳал ўша ердан йўғонлиги билакдай, узунлиги 1,5 метр келадиган заҳарли илон кўринди. Сувчилар илонга қарши курашга киришишди. Лекин илонлар бирин-кетин инларидан чиқа бошлади. Заҳарли илонлар энди вишиллашиб тизилиб келишарди.

Сувчилар ўзларини йўқотиб қўйишмади, ўткир белкураклари билан илонларни ўлдира бошлашди. Кескин кураш қарийб ярим соат давом этди. Охирги илон мажақлангач, жами ўлдирилган илонлар ҳисоблаб чиқилди. Маълум бўлишича, бир йўла 30 та илон ўлдирилибди.

Илонларнинг «уйи куйди», деб шунга айтишади-да!

Г. ФЕДОРОВ.

СУД ЗАЛИДАН

БЕЗОРИНИНГ ЖАЗОСИ

Валерий Юхманов маст ҳолда «Узбексельмаш» заводи майдонидаги гулзорга кириб, гулларни уза бошлади. Заводнинг цех мастери Мачуло уни огоҳлантирди:

— Ўртоқ, бу гулларни сен экмагансан, нега узасан? Заводимиз обод бўлсин деб гулзор қилган эдик...

Юхманов Мачулони урмоқчи бўлиб турганида мастерлардан Қосимов ва Мирсодиқов келиб, безорини шахтидан қайтармоқчи бўлдилар. Юхманов уларнинг огоҳлантиришига қулоқ солмай, ярим метр келадиган темирни олиб, тартибга чақираётганларни калтаклай бошлади. Икки кишини қаттиқ ярадор қилди.

Мана, ҳозир у қора курсида ўтирибди. Суд процессида Юхмановнинг илгари ҳам турмада ётгани, «Узбексельмаш» заводида ишлаб юрган даврида ҳам безорилик қилгани, ичкиликка берилиб кетгани аниқланди. Киров район халқ суди Валерий Юхмановни 5 йил озодликдан маҳрум қилди, бу муддатни ўтаб келгандан кейин Тошкент шаҳридан чиқариб юбориш ҳақида ажрим чиқарди.

ФУТБОЛ — «ПАХТАКОР» ҲУЖУМДА

«Пахтакор» — «Нефтяник» учрашуви ҳисоботини бошлашдан аввал 11-турдаги учрашувлар натижасини маълум қиламиз: «Черноморец» — «Спартак» — 2:0. «Динамо» (Тбилиси) — «Зенит» — 3:0. «Шахтёр» — «Арарат» — 3:0. СКА (Одесса) — «Кайрат» — 0:1. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Москва) — 4:0. «Динамо» (Минск) — «Торпедо» (Кутаиси) — 2:2. «Крылья Советов» — «Локомотив» — 0:0.

Энди жадвалга эътибор қилинг:

(9 июнга маълумот)

КОМАНДАЛАР	У	Т	О
1. «ДИНАМО» К	10	25— 2	18
2. «СПАРТАК»	11	13— 6	15
3. СКА Р	10	21—16	15
4. «Пахтакор»	10	10— 7	13
5. «Нефтяник»	11	19—10	12
6. «Кайрат»	11	10—10	12
7. «Торпедо» М	10	17—12	11
8. ЦСКА	10	14—15	11
9. «Арарат»	11	10—11	11
10. «Динамо» Тб	10	11— 7	10
11. «Динамо» М	11	11—14	10
12. «Шахтёр»	10	10—12	9
13. «Торпедо» Кт	11	16—22	9
14. «Зенит»	11	11—18	9
15. «Черноморец»	10	10—13	8
16. «Динамо» Мн	11	11—18	8
17. СКА О	10	4—12	6
18. «Кр. Советов»	10	5—16	6
19. «Локомотив»	10	9—16	5

Олий лигадаги командалар учрашувларининг қайси бири футбол ишқибозларини ўзига мафтун этмайди, дейсиз. Тошкентдаги бўлиб ўтган мусобақаларни: хоҳ мамлакат чемпиони «Торпедо», хоҳ бу йилги мавсумда анча «оқсоқланаётган» минсклик динамочилар билан бўлган учрашувларни олманг, марказий «Пахтакор» стадионининг трибуналари ҳар вақт лиқ тўла. Бу қизиқиш ўйиндан-ўйинга янада зўрайиб бормоқда, чунки ҳар бир тур футбол оламидаги қаҳрамонларнинг мавқеларини анча ўзгартиради: биттасини турнир зинапоясидан юқорига кўтарса, иккинчисини пастга тушириб юборади.

«Ўз уйинг — ўлан тўшагинг» деганларидек, бизнинг меҳмонимиз «Нефтяник» командаси чемпионатнинг саккиз туридан еттитасини ўз майдонида ўтказди. Мағлубият нималигини билмай, Ростовнинг армиячилари ва Кутаисининг торпедочиларини йирик ҳисоб билан (олдингисининг дарвозасига 4 тўп, кейингисиникига 7 тўп киритиб, ўз дарвозасидан фақат битта тўп ўтказиб юборган) тормор қилиб, пешқадамларнинг «учлигига» кириб олди. Бинобарин, Озарбайжон футболчиларига саёҳат ёқмади: Ленинградда «Зенит»ни бир марта таъзим қилдирганлари ҳолда, ўзлари уч марта бўйин эгишга мажбур бўлдилар. «Кайрат» билан учрашувда ярим ҳимоячи Грязевнинг бўшанглиги орқасида битта тўп ўтказиб юбориб, Олмаотадан ҳам «қуруқ» қайтдилар.

Айрим командалар учун «рақиб майдони», «ўз уйи» деган ибораларнинг аҳамияти қолмаяпти. Узоққа боришнинг ҳожати йўқ. Ростовнинг СКА командаси илгари ўз шаҳрида киевлик динамочиларга йирик ҳисоб билан (1:6) ютқазган бўлса, кейинги икки турда Москвада мамлакат чемпиони «Торпедо» ва бронза медалининг кавалери ЦСКА командаларини таслим бўлишга (ҳисоб — 3:1 ва 6:4) мажбур қилди.

Шу жиҳатдан олганда, «Пахтакор»нинг бошқа командалардан устунлиги яққол сезилиб туради. Ҳамшаҳарларимиз мамлакат бўйлаб бир ойлик сафардан яхши совға билан (тўрт ўйиндан беш очко) қайтдилар. Бу ерда гап фақат очко устида бўлмай, ўйиндаги маҳоратда ҳамдир. «Пахтакор» Москвадаги учрашувда ўтакетган агрессив, ғалабага тўла ишонч руҳида ўйнаб, фақат тасодиф орқалигина мағлубиятдан қутулиб қолган совет футболининг эталонларидан бири — «Спартак»ка техникада ҳам, тактикада ҳам ён бериш у ёқда турсин, ундан устун келди. Гарчи, команданинг мухлислари «Динамо» (Тбилиси) билан бўлган учрашувдан норози бўлган бўлсалар ҳам, футболчиларимизнинг сафар ҳордиғини чиқариб улгурмаганликларини ҳисобга олиб, «гуноҳ»ларини кечириб юбордилар.

Мана «Пахтакор» ўнинчи турда дам олди, энди ўзининг ҳақиқий қиёфасини намойиш қилади, деган умидда неча минглаб ишқибозлар 8 июнда стадион томон йўл олди. «Пахтакор» билан «Нефтяник» командалари худди ҳасан-ҳусандек «А» классига баравар кириб келишган. Турнир жадвалида ҳам кўпинча ёнма-ён қўл ушлашиб боришган. Ўтган йилги мусобақаларда ҳам бу командалар ўртасидаги 10-ўрин учун курашда «Пахтакор» устун келиб, «Нефтяник»ка ўзидан кейинги жойни берган эди. Бу йил эса тошкентлик футболчилар Озарбайжон футболчилари орқасидан турнир жадвалининг 5-ўрнида бормоқда эдилар. Ким-кимни — деган савол шу ўйинда ечилиши керак эди ва ниҳоят, ўзбекистонлик ишқибозларда «Пахтакор»нинг собиқ ҳужумчиси С. Мелкумовни яна майдонда, гарчи рақиб сифатида бўлса ҳам, кўриш иштиёқи кучли эди.

Ишқибозларнинг олдиндан қилган тахмин ва мулоҳазалари, асосан, тўғри бўлиб чиқди. Халқаро категорияли судья С. Алимовнинг (Москва) ишораси биланоқ ўйин кескин тус олди. Мусобақанинг биринчи ярмидаёқ тўртта тўп киритилиши ҳар иккала команда ҳужумчиларининг шиддатли ҳаракатидан далолат берар эди: 6-минутда Ю. Мелкумов ҳисобни очишга муваффақ бўлади. Лекин бу ҳисоб узоқ давом этмай, орадан бир минут ўтгач, Г. Красницкий бурчакдан тепган тўпни дарвозабон С. Крамаренко тўрдан олишга мажбур бўлади. Шундан кейин яна Г. Красницкий тепган штраф тўпини дарвозабон ушлаб қололмайди, чап қанот ҳимоячи уни майдоннинг ташқарисига тепиб юборади. 26-минутда тағин Г. Красницкий ўзини кўрсатади: у зарб билан тепган тўп «Нефтяник»нинг капитани В. Семиглазовга тегиб, дарвозага кириб кетади. 36-минутда эса ўнг қанот ҳужумчи К. Туаев (ўйин вақтида камтарлик қилмаганини назарга олмаганда, мусобақани энг яхши ўтказди) Ю. Пшеничников ҳимоя қилаётган дарвозага чиройли тўп уриб, ҳисобни бараварлаштиради. Шуни ҳам айтиш керакки, «Пахтакор»нинг марказий ҳимоячиси М. Шариповнинг мусобақада қатнашмаганлиги ҳимоя чизиғига ўзининг салбий таъсирини кўрсатди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида устунликка эришиш мақсадида ҳар иккала команданинг тренери ҳам биттадан ўйинчисини алмаштиради: Ю. Мелкумов ўрнига Стекольников, Казаков ўрнига Бектошев майдонга чиқади. Шундай бўлса ҳам, 47-минутда ўйинни энг юксак савияда ўтказган Г. Красницкийнинг бурчакдан тепган тўпини боши билан дарвозага киритган Мухин ўйин тақдирини майдон эгалари фойдасига ҳал қилади. Ўйиннинг иккинчи ярмида ишқибозларни ҳаяжонга солувчи вазиятлар кўп бўлган бўлса-да, 3:2 ҳисоби ўзгармайди. Кетма-кет уч марта мағлубиятга учраган «Нефтяник» командаси тўртинчи ўринни «Пахтакор»га бўшатиб беради.

* * *

Командаларнинг дублёрлар состави ўртасидаги учрашуви 3:0 ҳисобида пахтакорчилар фойдасига ҳал бўлди. Тўпларни Малиновский (иккита) ва Любушинлар киритди.

«Пахтакор» навбатдаги учрашувни 13 июнда Одесса шаҳрида армия футболчилари билан ўтказади.

В. МАҲКАМОВ,
А. МАЪЗУМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Олмаота кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 18.00 — **Мафин ва унинг дўстлари** (болалар учун), 18.30 — **Тошкент янгиликлари,** 18.40 — **Қора ва оқ** (илмий-оммабоп фильм), 19.00 — **Шекспир асарлари кинода.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Замондош** (адабий эшиттириш), 20.55 — **Тошкент янгиликлари,** 21.05 — **Тошкентликлар учун,** 21.25 — **Арманистон ҳақида** (телефильм), 22.20 — **Концерт.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Чангалзор қизи — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Кимни кўпроқ севамиз — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 4 ва кеч 9 да), «ЮЛДУЗ» (кеч 7 да).

«Тобаго» йўлини ўзгартади — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), **13 кун** — «МИР», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачининг жасорати — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЮЛДУЗ» (кеч соат 9 да).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 20 июнь кундуз соат 2 да. Тошкент тўқимачилик институтининг илмий совети мажлисида (2-Виборг кўчаси, 5-уй, 49-аудитория)

А. И. Кригин — техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Пахта заводларида толани тозалашнинг тўғри оқимли принципини текшириш» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (2-Виборг кўчаси, 5-уй).

1966 йил 20 июнь кундуз соат 3 да В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг тарих факультетининг илмий Совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 32-уй, 36-аудитория) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

С. Турғунов: «Пахтачилик колхозларида меҳнат унумдорлиги ва уни оширишнинг ижтимоий-иқтисодий факторлари (Андижон областининг пахтачилик колхозлари мисолида)» деган темада.

И. Исомиддинов: «1953-1958 йилларда пахтачиликни ривожлантиришда Ўзбекистон Компартиясининг фаолияти» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

11 июнь кеч соат 6 ярмида Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» классидаги: **«Нефтяник» (Фарғона) — «Политотдел» (Тошкент области) командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

Тошкентдаги Навоий номли театрдан (87-маршрут) Революция сквери орқали стадионга махсус автобуслар қатнайди.

ГРАЖДАНЛАР, ДИҚҚАТИГА!

ТЕЗ КУНДА

Навоий кўчасидаги павильонларда

(Тошкент область ижроия комитети биносидан Комсомол майдонигача бўлган жойда)

ҲАР ХИЛ

САНОАТ ВА ОЗИҚ-ОВҚАТ ТОВАРЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛАДИГАН

ярмарка очилади

Болалар боп товарлар учун ҳам бир неча павильон бўлади.

Ярмаркада умумий овқатланиш тармоқлари, газ сув павильонлари, газета ва журналлар сотувчи киоскалар ишлайди.

Узбекистон ССР Савдо министрлиги.
Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Савдо бошқармаси.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

наборшчилар, линотипчилар, печатниклар, қоғоз қирқувчи, приёмшчиклар, шогирдлар, электромонтёр, автослесарь, автоэлектрик, шоферлар, юнчилар, кир ювувчилар, ёрдамчи ишчилар, ошпазлар, ошхона ишчилари, вахтёрлар, уборшчицалар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уйда Бирлашган нашриётнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аппаратининг коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ёдгор Содиқовна Насриддиновага ва унинг болаларига уларнинг бошига тушган оғир мусибат — эри ва отаси

Сирож НУРИДДИНОВНИНГ

тўсатдан вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон касаба союзлари Совети Бутуниттифоқ Марказий касабалар союзлари Советининг аъзоси, Ўзбекистон республика касаба союзлари Советининг аъзоси, узоқ вақт мобайнида Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси бўлиб ишлаган

Сирож Нуриддинович НУРИДДИНОВНИНГ

бевақт вафот этганлигини Ўзбекистон касаба союзларининг барча аъзоларига қайғу билан маълум қилиб, марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари 6-қурилиш тресги бошқарувчиси

Сирож НУРИДДИНОВНИНГ

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети КПСС аъзоси, СССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 6-қурилиш тресги бошқарувчиси

Сирож НУРИДДИНОВНИНГ

тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласи, қариндош ва яқинларига таъзия изҳор қиладилар.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ — 129. Индекс 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 07835.